

ÚTILS PRÀCTICS

18

Manual legislatiu associatiu

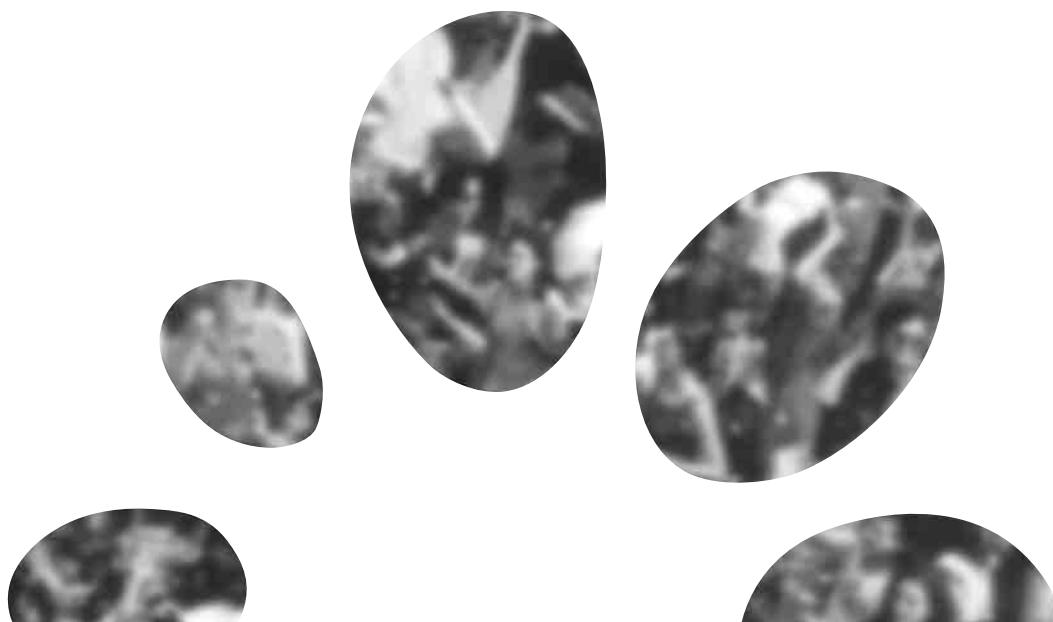
Les associacions a Catalunya:
com es constitueixen i com es gestionen

Manual legislatiu associatiu

Les associacions a Catalunya:
com es constitueixen i com es gestionen

Sara Mirabete

Coordinació
TORRE JUSSANA

Disseny gràfic, filmació, impressió, enquadernació,
imatge i producció editorial
AJUNTAMENT DE BARCELONA

Maquetació: FUNDACIÓ TAM-TAM

D.L.:

Novembre de 2005

PRESENTACIÓ

La ciutadania de Barcelona ha posat obertament de manifest el seu desig de participar en les decisions que afecten la vida comunitària mitjançant la seva col·laboració desinteressada en el moviment associatiu. Per tal de donar instruments a aquesta construcció d'associacions, s'ha elaborat aquest *Útil* sobre la legislació que els és aplicable.

En uns moments en què tots els moviments promoguts per la iniciativa social són objecte d'una atenció i un interès especials des de l'Administració, ja sia local, catalana, estatal o europea, és important clarificar i informar quin és el marc normatiu que afecta el sector.

En aquest sentit, el món associatiu, per la seva pròpia naturalesa activa i dinàmica, té un paper molt important en l'impuls de tota mena d'iniciatives de caràcter social i cultural i en la construcció de la ciutat, i és per això que hem concebut aquest útil pràctic pensat per facilitar la creació i la formació d'associacions.

Des de Torre Jussana, i seguint la línia dels darrers temps, volem posar al servei del sector associatiu eines pràctiques per facilitar l'organització de les entitats i, concretament amb aquesta publicació, instruments per ajustar el seu funcionament a la normativa legal catalana o estatal, segons correspongui.

Esperem que la lectura d'aquest útil us aportarà els objectius proposats i les eines necessàries per a la vostra feina.

Joan Clos
Alcalde de Barcelona

Assumpta Escarp i Gibert
*Regidora de Participació Ciutadana,
Solidaritat i Cooperació*

L'AUTORA

Sara Mirabete és llicenciada en Dret per la Universitat Pompeu Fabra i màster en Dret del comerç per la University College de Dublín. És advocada en exercici i membre de l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona. És col·laboradora del despatx Blasco Sellarès i Associats, on assessora, entre altres, entitats sense ànim de lucre.

Ha col·laborat de manera continuada en la gestió d'associacions, i el darrer any ha estat assessorant, des del Casal d'Associacions Juvenils de Barcelona i des de Torre Jussana, aquestes entitats en temes legals, fiscals i comptables.

Ha estat basant-se en les seves experiències en aquest període que ha elaborat aquest útil pràctic, en el qual ha fet un recull, d'acord amb les qüestions que durant aquests assessoraments han anat sorgint, del que s'ha considerat més rellevant a l'hora de crear associacions i gestionar-les.

ÍNDEX

Presentació	3
Pròleg	9
Introducció	11
1. L'associacionisme a Catalunya ..	11
2. Què és una associació?	12
3. Convé adoptar un format d'associació?	12
Com es constitueix una associació ..	15
1. L'acta fundacional	15
2. Els estatuts	18
3. Sol·licitud d'inscripció al registre	31
4. Inici d'activitat	32
Obligacions fiscals de les associacions	45
1. Impost sobre activitats econòmiques (IAE)	45
2. Impost sobre el valor afegit (IVA)	46
3. Impost de societats (IS)	47
4. Impost sobre la renda de les persones físiques (IRPF) ..	48
Gestió de l'entitat	51
1. Altres obligacions de les associacions	51
2. Contractació de personal	52
3. Altres tràmits de gestió	54
Legislació aplicable	61
Declaració d'utilitat pública	65
Quadre resum: passes a seguir per constituir una associació	67
Adreces d'interès	69
Bibliografia	71
Últimes publicacions	73

PRÒLEG

Som en una societat on la idea d'agrupar-se per dur a terme activitats de l'economia social (activitats de caràcter benèfic, artístic, cultural, etc.) i no lucrativa està cada cop més difosa. La finalitat és donar resposta a interessos i demandes col·lectives mitjançant la participació ciutadana i contribuir a una difusió de valors i principis, com també potenciar la integració social.

I la manera més generalitzada i pràctica per posar en marxa un projecte dins d'aquests termes és constituir-se en associació.

Tanmateix, no és una tasca fàcil: ens trobem que volem crear una entitat amb personalitat jurídica amb capacitat de tenir drets i obligacions i, com a tal, s'ha de regir per unes normes, tant en el seu procés de creació com durant la seva vida.

Aquest útil pràctic està ideat perquè serveixi com a guia per a les persones que decideixin organitzar-se com a associació per tal de construir un projecte social que pot beneficiar un gran nombre de persones i la nostra societat en conjunt. Hi trobareu la informació bàsica per tal que es pugui posar en marxa el projecte, així com mantenir-lo dins del marc legislatiu vigent.

INTRODUCCIÓ

1. L'ASSOCIACIONISME A CATALUNYA

El fenomen associatiu a Catalunya va aparèixer força abans del segle XX, i com a exemples tenim els ateneus, les associacions obreres, les cases regionals o les associacions de veïns. Tal com posa de manifest el preàmbul de la Llei 7/1997 d'associacions, «el fet associatiu català ha estat decisiu per a la defensa i l'acreixement de la societat i la cultura catalanes, i, de manera especial, durant les etapes més difícils de la nostra història com a nació».

Ja entrat el segle XX, i per raó del grau de poder adquirit per l'Estat en diferents aspectes socials, l'associacionisme pren encara més rellevància. El control per part dels poders públics sobre activitats culturals o educatives, entre altres, fa que el ciutadà reclami el seu dret de participació en activitats polítiques, i un dels conductes per dur-ho a terme és l'associació.

Avui en dia es considera el dret d'associació com un dret fonamental de la persona, una via de participació ciutadana en el govern de la mateixa societat, una expressió del sistema democràtic que governa el nostre país. En definitiva, un element clau en la construcció d'una societat més participativa i un element essencial per al progrés social i l'avenç de Catalunya com a país.

I així ho preveu la Constitució espanyola del 1978, que té en compte el dret d'associació, que ha estat sintetitzat en paraules del Tribunal Constitucional en tres punts:

- La llibertat de creació d'associacions i d'adscripció a les ja creades.
- La llibertat de no associar-se i de deixar de pertànyer a aquestes associacions.
- La llibertat d'organització i funcionament interns sense ingerències públiques.

Les limitacions al dret no són altres que les previstes en la mateixa Constitució: són il·legals les associacions que persegueixin finalitats o que utilitzin mitjans tipificats com a delictes en el Codi penal, com també les associacions secretes i les de caràcter paramilitar. Finalment, i per tancar la definició del dret, cal dir que la dissolució i la suspensió d'activitats de les associacions queden reservades a la voluntat dels mateixos socis o a les autoritats judicials.

Totes les garanties i les limitacions esmentades han de ser respectades en qualsevol regulació del dret d'associació.

2. QUÈ ÉS UNA ASSOCIACIÓ?

L'article 2 de la Llei catalana d'associacions defineix l'associació de la manera següent:

«En les associacions, tres o més persones s'uneixen de manera voluntària, lliure i solidària per aconseguir, sense ànim de lucre, una finalitat comuna d'interès general o particular, i per fer-ho es comprometen a posar en comú llurs coneixements, activitats o recursos econòmics, amb caràcter temporal o indefinit.»

D'aquesta manera, podem extreure uns quants punts que cal tenir en compte a l'hora de constituir una associació:

- Calen tres o més persones. En cas que el nombre sigui menor, no es pot constituir l'associació i, en cas que estigui constituïda, si el nombre de socis baixa de tres s'ha de dissoldre l'associació.
- Ha de tenir un caràcter voluntari i hi ha d'haver una manca d'ànim de lucre, que vol dir que, en cas que hi hagi beneficis, no es poden repartir entre els socis.
- La finalitat de l'associació ha de ser comuna als socis i d'interès general o particular.
- Cal que observi el principi de llibertat estatutària.

Tot i saber què és una associació en el pla teòric, de vegades no se sap quin camí s'ha de triar, ja que es desconeixen altres possibilitats i tampoc no es tenen clares les intencions finals.

3. CONVÉ ADOPTAR UN FORMAT D'ASSOCIACIÓ?

Moltes vegades, quan tenim un projecte que volem tirar endavant, no sabem ben bé què necessitem ni quin tipus de persona jurídica s'ajusta més a les nostres necessitats. Hi ha molts elements que cal tenir en compte per poder prendre aquesta decisió, però ara intentarem aportar els més importants per tal que us donin un punt des d'on poder començar.

Es pot triar entre diversos models, però aquí en presentem quatre que potser són els que donen més solució a les idees que la gent ens ha anat presentant a les nostres assessories jurídiques: l'associació, la fundació, la societat mercantil en general i la cooperativa.

El que us farà triar entre un model o un altre depèn de les circumstàncies i les intencions de cada grup de persones, però volem destacar que quan es decideix crear una associació s'ha de tenir molt present la manca d'ànim de lucre, que no vol dir res més que es tracta d'una persona jurídica pensada per ajudar tercers i no pas per poder-ne treure un profit econòmic d'interès particular.

És aquest ànim altruista el que fa que es donin els avantatges fiscals de què gaudeixen les associacions i dels quals no convé abusar.

Però per facilitar-vos la decisió de quin és el millor format per tirar endavant la vostra idea, us presentem un quadre comparatiu dels quatre tipus de persones jurídiques que hem esmentat més amunt. Hem posat una descripció general i els conceptes que creiem més rellevants per ajudar-vos a inclinar-vos per una persona jurídica o per una altra.

Trets principals de diferents formats de persones jurídiques

	Associació	Fundació	Societat mercantil	Cooperativa de treball
Definició	Unió de tres o més persones que, sense ànim de lucre, persegueixen una finalitat comuna, ja sigui d'interès general o particular.	Entitats sense ànim de lucre, constituïdes per la manifestació de la voluntat dels seus fundadors, mitjançant l'afecció d'uns béns o d'uns drets de realització a finalitats d'interès general.	Unió de persones que creen un fons patrimonial comú per col·laborar en l'explotació d'una empresa, amb ànim d'obtenir un benefici individual.	Societat constituïda per persones que, sota els principis de lliure adhesió i de baixa voluntària, amb capital variable i gestió democràtica, s'han unit per millorar la situació econòmica i social de llurs components i de l'entorn comunitari, mitjançant una activitat empresarial de base col·lectiva.
Capital inicial	No és necessària l'aportació de capital inicial.	Cal una aportació inicial, ja sigui de capital o de béns. La Generalitat ha creat una presumpció de suficiència quan la dotació inicial és de 30.000 euros.	Si es vol constituir una societat limitada calen 3.005,06 euros, mentre que per constituir una societat anònima calen 60.101,21 euros.	Cal que es desemborsi un mínim de 3.000 euros de capital social.
Qui beneficia	Manca d'ànim lucratiu. Cerca d'afavoriment a tercers i no del benefici particular de les persones associades.	Manca d'ànim lucratiu. Cerca d'afavoriment a tercers.	Ànim d'obtenció de benefici particular.	Ànim d'obtenció de benefici col·lectiu dels socis.
Repartiment de guanys	Els beneficis obtinguts no es reparteixen entre els socis, sinó que es queden en la mateixa entitat per poder continuar l'activitat.	Els beneficis es queden en la fundació i van destinats a les seves activitats.	Els socis participen en el repartiment dels guanys.	Els socis participen en el repartiment dels guanys, tot i que una part ha d'anar als fons socials.
Fiscalitat	Tenen beneficis fiscals, com ara en l'impost de societats, que tributen al 25 %. També queden afavorides en altres impostos com ara el d'activitats econòmiques, etc. Poden obtenir beneficis fiscals més elevats si són declarades d'utilitat pública.	És el règim fiscal més beneficiós de tots, però amb més obligacions formals. Tributen en l'impost de societats al 10 %, les donacions externes que se'ls facin són deduïbles, etc.	No tenen beneficis fiscals. Tributen al 35 % en l'impost de societats i no tenen beneficis pel que fa als altres impostos, per regla general.	Pot tenir beneficis fiscals en cas que se la declari cooperativa fiscalment protegida, una condició assimilada a la d'entitat de caràcter social. En aquest cas, tributarà al 20 % en l'IS, a més d'altres beneficis en l'IAE, l'IBI, etc.
Contractació laboral	Es pot contractar personal, sempre que no es tracti dels membres de l'òrgan de govern, i s'han de complir els mateixos requisits que en una empresa.	Es pot contractar personal, sempre que no es tracti dels membres del patronat. També cal complir els mateixos requisits que en una empresa.	No hi ha restriccions a l'hora de contractar personal. I els socis no han de ser treballadors.	Com a regla general, els socis han de ser treballadors, encara que també hi pot haver socis capitalistes.

COM ES CONSTITUEIX UNA ASSOCIACIÓ

Després d'haver vist el quadre, si creieu que la vostra idea o el vostre projecte es pot incloure dins de les característiques que hi ha expressades, podeu continuar endavant amb les passes que aquí plantejem:

El vostre grup de tres o més persones s'ha de reunir i prendre un seguit de decisions que quedaran materialitzades en els documents que presentem a continuació i que seran els que donaran vida a l'associació:

D'aquesta manera, us cal:

- **Acta fundacional**, que és el document on les persones associades expressen la seva voluntat de constituir una associació.
- **Estatuts**, que és el document que conté les normes de funcionament intern de l'associació.
- **Sol·licitud de registre**, on ha de constar la petició que es fa a la Generalitat per a la inscripció al Registre d'Associacions com a tal.

Els models que tot seguit comentarem els podeu trobar a la pàgina web de la Generalitat de Catalunya: <http://www.gencat.net/justicia/ciutadans/assfun/assoc/infotram/index.htm#inscriure>

Començarem amb l'acta fundacional, i indicarem els aspectes que heu de tenir en compte quan la feu. Tot seguit analitzarem els estatuts, i comentarem els articles que creiem que tenen algun interès a l'hora de decidir quin serà el funcionament intern de la vostra associació. I, finalment, parlarem de la sol·licitud i de les passes que cal seguir des d'aquell moment per tal de poder iniciar una activitat.

1. L'ACTA FUNDACIONAL

El primer pas que cal seguir a l'hora de constituir una associació és plasmar la voluntat de les persones de constituir-la. En l'acta fundacional hem de recordar que hi ha la voluntat de tres o més persones, que és el nombre mínim de persones necessàries per constituir l'associació.

Hem d'apuntar que, quan la llei parla de persones, es refereix tant a les persones físiques com a les jurídiques. Això vol dir que una d'aquestes persones pot ser una associació, una empresa o qualsevol altra entitat amb personalitat jurídica.

Per tant, passem a veure els punts que cal tenir en compte tant per a les persones físiques com per a les jurídiques:

- **Persones físiques:** la llei catalana, en el seu article 4.1, preveu que:

«Poden constituir associacions i ésser-ne membres:

- a. Les persones físiques majors d'edat i les menors emancipades.
- b. Les persones jurídiques privades i públiques.
- c. Les persones menors d'edat quan es tracta d'associacions juvenils.»

Així doncs, veiem que les persones majors d'edat no tenen cap problema per constituir associacions. Pel que fa als menors, han de ser emancipats o voler constituir associacions juvenils. En cas que no es donin aquestes circumstàncies, és a dir, que el menor no estigui emancipat i no s'estigui constituint una associació juvenil (per exemple, perquè alguns dels socis tenen més de 30 anys), el menor no en pot constituir cap.

El fet que no es digui res sobre els no nacionals implica, des del nostre punt de vista, que poden constituir associacions sense limitacions, sempre que tinguin un domicili dins del territori nacional.

- **Persones jurídiques:** com ja hem avançat, entenem per persones jurídiques les realitats socials amb una individualitat pròpia diferent de la dels seus components, i a les quals l'ordenament jurídic atorga capacitat d'obrar i, consegüentment, la possibilitat de ser subjectes de drets o obligacions. Actuen en el trànsit jurídic a través dels seus òrgans o representants. Exemples de persones jurídiques són les societats o les mateixes associacions.

En cas que algun dels socis fundadors sigui persona jurídica, cal incloure en l'acta fundacional l'acord de l'òrgan competent dins d'aquesta persona jurídica que manifesti la voluntat d'associar-se, a més de designar una persona física que el representi dins de la nova associació, que serà qui ha de signar l'acta. Aquest requisit es materialitza amb una certificació que hem d'incorporar al document de constitució de la vostra associació.

En qualsevol cas, tant si es tracta d'una persona física com d'una jurídica, en l'acta hi han de constar:

1. El nom i cognoms o la raó social
2. El domicili
3. El DNI o CIF (segons el cas)

Aquest, doncs, és el primer acord que recull l'acta, el de la voluntat de les persones de constitució de l'associació, però també ha de contenir:

- La denominació social.
- L'aprovació dels estatuts de l'associació.
- L'elecció de la primera junta directiva, que com a mínim ha de constar d'un president, un secretari i un tresorer.

Per tal que els acords adoptats siguin vàlids, s'hi ha de fer constar també la data i el lloc de la reunió.

Cal presentar un original i dues còpies de l'acta al registre, la qual pot constar en document privat. Així mateix, cal escriptura pública feta per un notari si:

- a. S'aporten béns immobles a l'associació.
- b. Algun dels integrants és una persona jurídica.

Si hi manca qualsevol dels requisits que hem apuntat, el Registre d'Associacions de la Generalitat de Catalunya denegarà la inscripció de l'associació.

Model d'acta fundacional preparat per la Generalitat. Us el podeu baixar de la mateixa pàgina web ja esmentada i omplir-lo des del vostre ordinador.
<http://www.gencat.net/justicia/ciutadans/assfun/assoc/infotram/index.htm#inscriure>

Acta fundacional de l'associació

Dades de la reunió

Data	Hora	Loc
------	------	-----

Dades de les persones assistents

Nom i cognoms	Major d'edat ☐ sí ☐ no	DNI/NIF/NIE	Nacionalitat
---------------	---	-------------	--------------

Localitat	Carrer	Número	Pis	Porta
-----------	--------	--------	-----	-------

Nom i cognoms	Major d'edat ☐ sí ☐ no	DNI/NIF/NIE	Nacionalitat
---------------	---	-------------	--------------

Localitat	Carrer	Número	Pis	Porta
-----------	--------	--------	-----	-------

Nom i cognoms	Major d'edat ☐ sí ☐ no	DNI/NIF/NIE	Nacionalitat
---------------	---	-------------	--------------

Localitat	Carrer	Número	Pis	Porta
-----------	--------	--------	-----	-------

Nom i cognoms	Major d'edat ☐ sí ☐ no	DNI/NIF/NIE	Nacionalitat
---------------	---	-------------	--------------

Localitat	Carrer	Número	Pis	Porta
-----------	--------	--------	-----	-------

Nom i cognoms	Major d'edat ☐ sí ☐ no	DNI/NIF/NIE	Nacionalitat
---------------	---	-------------	--------------

Localitat	Carrer	Número	Pis	Porta
-----------	--------	--------	-----	-------

Acords

---

1. Es constitueix l'entitat denominada _____
2. S'aproven els estatuts pels quals s'ha de regir.
3. S'elegeix la junta directiva amb la composició següent:

Nom i cognoms, president/a
Nom i cognoms, secretari/ària
Nom i cognoms, tresorer/a
Nom i cognoms, vocal (si n'hi ha)

Signatures de tots els socis fundadors

---

2. ELS ESTATUTS

A part de la llei, l'associació es regeix pels seus estatuts, que és una normativa de règim intern que val la pena perfilar bé des d'un principi, per tal de no tenir problemes en el futur dins de la mateixa associació.

La Llei catalana d'associacions, en el seu article 5, fa una llista del contingut mínim que han de tenir els estatuts d'una associació, i es tracta d'un article del qual no es pot disposar, amb la qual cosa es limita la possibilitat que l'associació es reguli majoritàriament per la seva normativa interna.

El que farem ara és, a partir dels estatuts que proposa la Generalitat, analitzar i comentar els articles als quals hem de prestar una atenció especial.

• Capítol I. La denominació, els fins i el domicili

• Denominació

Article 1

Amb la denominació.....es constitueix l'associació, que regularà les seves activitats d'acord amb la Llei 7/1997, de 18 de juny, d'associacions (DOGC 2423, d'1 de juliol), la Llei orgànica 1/2002, de 22 de març, reguladora del dret d'associació (BOE núm. 73, de 26 de març), i els seus estatuts.

Quan penseu el nom que posareu a la vostra associació, heu de tenir en compte un parell de coses:

- El nom ha de fer referència a les finalitats estatutàries de l'associació o a l'objecte principal.
- Ha de ser un nom que la singularitzi, és a dir, la denominació de l'associació no pot coincidir amb la d'una altra entitat preexistent ni assemblar-s'hi tant que indueixi a confusió sobre la identitat de l'associació.

Heu de tenir també en compte que la llei diu que no són admissibles les denominacions que consisteixin exclusivament en l'expressió d'un territori, que indueixin a error respecte a la naturalesa de l'associació, en especial mitjançant l'adopció de paraules o conceptes propis de persones jurídiques diferents, que incloguin expressions contràries a les lleis o que atemptin contra el dret de les persones.

• Finalitats determinades

Article 2

Els fins de l'associació són: .....
En queda exclòs tot ànim de lucre.

Segons el Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya, s'han de fixar les finalitats que es proposa servir l'associació, redactades com més concretament i clarament millor. No s'hi poden

incloure fins propis de figures que no siguin associacions (corporacions públiques, societats mercantils, societats civils) ni fins propis d'associacions que es regeixin per lleis especials (religioses, polítiques, sindicals i esportives amb competicions oficials; cooperatives, mutualitats, associacions administratives de propietaris, entitats urbanístiques, etc.).

La disposició que conté aquest article 2 sobre l'ànim de lucre és indisponible, és a dir, no teniu elecció sobre aquest aspecte: hem vist que per adoptar la forma d'associació la manca de l'ànim de lucre n'és un dels trets definidors, i sense això una associació deixa de ser-ho.

- **Domicili social i àmbit d'actuació**

Article 3

1. El domicili de l'associació s'estableix a....., i radica al carrer....., núm.....
2. L'àmbit d'activitat principal de l'entitat l'assenyala el domicili social. No obstant això, també es considera indicativa de l'àmbit d'activitat qualsevol altra referència geogràfica (sia de caràcter local, estatal o internacional) relacionada amb les activitats de l'associació.

En els estatuts s'han de fer constar el domicili i l'àmbit d'actuació de l'associació, i sobre aquests temes volem fer un parell d'apunts:

- Pel que fa al domicili, hi ha d'haver el domicili principal i cal indicar-ne el carrer, el número i la localitat. Cal tenir en compte que, si voleu domiciliar l'associació en un local o un pis que teniu ja llogat a nom vostre, heu de demanar el consentiment del propietari per tal de no incórrer en cap cessió il·legal del contracte de lloguer.
- L'àmbit d'actuació es refereix a l'àmbit territorial en el qual l'associació portarà a terme les seves activitats. En un principi, la llei catalana s'aplica a aquelles associacions que exerceixin principalment les seves funcions a Catalunya. Tanmateix, i de manera esporàdica, les associacions poden fer activitats fora d'aquest límit geogràfic i, si això s'esdevé, continuaran regint-se per la llei esmentada.

- **Capítol II. Els membres de l'associació, els seus drets i les seves obligacions**

- **Adquisició de la condició de soci**

Article 4

Poden formar part de l'associació totes les persones de més de ..... anys. Han de presentar una sol·licitud per escrit a la junta directiva, la qual prendrà la decisió pertinent en la primera reunió que tingui lloc i la comunicarà en l'assemblea general més immediata.

Els socis menors d'edat, si n'hi ha, no tenen vot en les assemblees ni poden elegir ni ser elegits membres de la junta directiva.

La llei catalana, en aquest cas, no regula els temes d'admissió i pèrdua de la qualitat de soci ni en descriu les classes.

D'aquesta manera, depèn dels estatuts de cada associació, que són els que han d'exposar els requisits per poder formar part de l'associació: **l'article 4 dels estatuts** que aquí presentem us dóna una idea general de com es redacta l'entrada de socis. Heu de decidir quina opció triareu:

- Podeu deixar una redacció menys restrictiva, de manera que admeteu la lliure entrada de socis.
- Podeu exigir més condicions per poder accedir a la vostra associació i, d'aquesta manera, limitar l'entrada. Un exemple d'això és l'edat mínima per poder ser soci.

Sobre l'exigència de més o menys condicions per poder accedir a ser membre de la vostra associació cal fer una precisió: heu de recordar que sou dins d'una entitat que ha de tenir un funcionament democràtic i, com a tal, aquests requisits dels quals hem anat parlant han de ser totalment objectius o, dit d'una altra manera, aplicables a tothom.

Un possible exemple de requisit objectiu seria aquell segons el qual es requereix, per tal d'adquirir la condició de soci, la proposta de dos socis que ja estan dins de l'associació, de manera que sense l'acord de dues de les persones integrants no podria entrar ningú.

- **Drets i deures dels associats**

Article 5

Són drets dels membres de l'associació:

1. Assistir amb veu i vot a les reunions de l'assemblea general.
2. Elegir o ser elegits per als llocs de representació o per exercir càrrecs directius.
3. Exercir la representació que se'ls confereixi en cada cas.
4. Intervenir en el govern i les gestions, en els serveis i les activitats de l'associació, d'acord amb les normes legals i estatutàries.
5. Exposar a l'assemblea i a la junta directiva tot el que considerin que pot contribuir a fer més plena la vida de l'associació i més eficaç la realització dels objectius socials bàsics.
6. Sol·licitar i obtenir explicacions sobre l'administració i la gestió de la junta directiva o dels mandataris de l'associació.
7. Ésser escoltats abans de l'adopció de mesures disciplinàries.
8. Rebre informació sobre les activitats de l'associació.
9. Fer ús dels serveis comuns que l'associació estableixi o tingui a la seva disposició.
10. Formar part dels grups de treball.
11. Posseir un exemplar dels estatuts.
12. Consultar els llibres de l'associació.

Article 6

Són deures dels membres de l'associació:

1. Comprometre's amb les finalitats de l'associació i participar activament per assolir-les.
2. Contribuir al sosteniment de l'associació amb el pagament de quotes, derrames i altres aportacions econòmiques fixades pels estatuts i aprovades d'acord amb aquests estatuts.
3. Complir la resta d'obligacions que resultin de les disposicions estatutàries.
4. Acatar i complir els acords vàlidament adoptats pels òrgans de govern de l'associació.

Pel que fa als drets i els deures, queden establerts en la llei i no poden ser modificats. Per tant, han de ser traspassats íntegrament en els estatuts, ja que tenen caràcter de mínim, sense perjudici que la llista es pugui ampliar. Un altre cop cal recordar que si creieu convenient ampliar la llista, tant la de drets com la de deures, no podeu perdre de vista la idea d'igualtat entre els socis.

- **Pèrdua de la qualitat de soci**

Article 7

Són causes per ser donat de baixa de l'associació:

1. Que ho decideixi la persona interessada, que ha de comunicar per escrit la seva decisió a la junta directiva.
2. No satisfer les quotes fixades.
3. No complir les obligacions estatutàries.

Aquí és on s'estableixen els motius de separació dels socis, que s'han de fonamentar en l'incompliment dels deures com a associats o associades. Així mateix, la llista no és tancada, sinó que es pot ampliar segons que creiem convenient.

- **Capítol III. L'assemblea general**

Article 8

1. L'assemblea general és l'òrgan sobirà de l'associació; els seus membres en formen part per dret propi i irrenunciable.
2. Els membres de l'associació, reunits en assemblea general legalment constituïda, decideixen per majoria els assumptes que són competència de l'assemblea.
3. Tots els membres queden subjectes als acords de l'assemblea general, incloent-hi els absents, els qui en discrepen i els presents que s'han abstingut de votar.

Un cop entrats en els òrgans propis de l'associació, trobem **l'assemblea general** i la **junta directiva**.

L'assemblea general està formada per tots els socis de l'entitat i s'ha de reunir, com a mínim, un cop l'any. De les decisions que es prenguin en aquesta reunió cal fer una acta que s'ha d'incorporar al llibre d'actes i que ha d'incloure la data de la reunió, la llista de les persones assistents, els assumptes tractats i els acords adoptats. L'han de signar tant el secretari com el president.

Article 9

L'assemblea general té les facultats següents:

- a. Modificar els estatuts.
- b. Elegir i separar els membres de l'òrgan de govern i controlar-ne l'activitat.
- c. Aprovar el pressupost anual i la liquidació de comptes anuals, adoptar els acords per a la fixació de la forma i l'import de la contribució al sosteniment de l'associació i aprovar la gestió feta per l'òrgan de govern.
- d. Acordar la dissolució de l'associació.
- e. Incorporar-se a altres unions d'associacions o separar-se'n. .../...

- f. Sol·licitar la declaració d'utilitat pública.
- g. Aprovar el reglament de règim interior.
- h. Acordar la baixa o la separació definitiva, amb un expedient previ, dels associats i les associades.
- i. Conèixer les sol·licituds presentades per ser soci o sòcia i, també, les altes i les baixes d'associats i associades per una raó diferent de la de la separació definitiva.
- j. Resoldre sobre qualsevol altra qüestió que no estigui atribuïda directament a cap altre òrgan de l'associació. La relació de les facultats que es fa en aquest article té un caràcter merament enunciatiu i no limita les atribucions de l'assemblea general.

Les facultats de l'assemblea indexades en aquest article són indelegables. Això vol dir que només l'assemblea general pot prendre els acords relatius a aquests temes, mai l'òrgan de govern.

Podem ampliar la llista tant com vulguem, si ho creiem convenient, però cal tenir en compte que val la pena deixar per l'òrgan de govern les decisions del dia a dia, ja que els serà més fàcil reunir-se si és que l'associació compta amb molts socis.

Els acords que pren l'assemblea general relatius a la modificació dels estatuts, l'elecció i la separació dels membres de l'òrgan de govern i la dissolució de l'associació han de ser comunicats al Departament de Justícia mitjançant una certificació del secretari de l'associació. Els models per poder fer aquestes certificacions també els podeu trobar a la pàgina web de la Generalitat que hem esmentat en l'apartat «Com es constitueix una associació».

En l'apartat «Gestió de l'entitat», hi trobareu els certificats esmentats omplerts per tal que els pugueu fer servir de guia.

Article 10

1. L'assemblea general s'ha de reunir en sessió ordinària com a mínim un cop l'any, dins dels mesos compresos entre.....i....., ambdós inclusivament.
2. L'òrgan de govern pot convocar l'assemblea general amb caràcter extraordinari sempre que ho consideri convenient, i ho ha de fer quan ho sol·liciti un nombre d'associats no inferior al 10 %; en aquest cas, l'assemblea ha de tenir lloc dins del termini de trenta dies, a comptar des de la data de la sol·licitud.

Article 11

1. L'assemblea és convocada per l'òrgan de govern mitjançant una convocatòria, que ha de contenir, com a mínim, l'ordre del dia, el lloc, la data i l'hora de la reunió.
2. La convocatòria s'ha de comunicar quinze dies abans de la data de la reunió, individualment i mitjançant un escrit adreçat al domicili que consti en la relació actualitzada d'associats i associades que ha de tenir l'associació.
3. Les reunions de l'assemblea general són presidides pel president de l'associació. Si no hi és, l'han de substituir, successivament, el vicepresident o el vocal de més edat de la junta. Hi ha d'actuar com a secretari qui ocupi el mateix càrrec a la junta directiva.
4. El secretari redacta l'acta de cada reunió, que han de signar ell mateix i el president, amb un extracte de les deliberacions, el text dels acords adoptats, el resultat numèric de les votacions i la llista de les persones assistents.
Al començament de cada reunió de l'assemblea general es llegeix l'acta de la sessió anterior, amb la finalitat que s'aprovi o s'esmeni. Cinc dies abans, de tota

[.../...]

manera, l'acta i qualsevol altra documentació han d'estar a la disposició dels socis al local social.

Article 12

1. L'assemblea general es constitueix vàlidament sigui quin sigui el nombre de persones associades presents o representades.
2. El 10 % dels associats pot sol·licitar a l'òrgan de govern la inclusió en l'ordre del dia d'un o més assumptes per tractar i, si ja s'ha convocat l'assemblea, sempre que ho facin dins del primer terç del període comprès entre la recepció de la convocatòria i la data de la reunió de l'assemblea. La sol·licitud també es pot fer directament a l'assemblea, que decideix el que considera convenient, però únicament pot adoptar acords respecte als punts no inclosos en l'ordre del dia comunicat en la convocatòria si així ho decideix una majoria de les tres quartes parts de les persones presents.

Aquests articles parlen de la convocatòria i la constitució de l'assemblea general. Aquest és un tema important, ja que, si no se segueixen els requisits de convocatòria previstos en els estatuts i l'assemblea es convoca de manera irregular, pot ser que els acords presos aquell dia no tinguin efecte.

Tanmateix, hem de tenir en compte que la llei diu que els estatuts poden preveure que l'assistència de tots els associats i les associades a l'assemblea general deixi sense efecte qualsevol irregularitat en la convocatòria.

Article 13

1. En les reunions de l'assemblea general, correspon un vot a cada membre de l'associació.
2. Els acords es prenen per majoria simple de vots dels socis presents o representats.
3. Per adoptar acords sobre la separació dels membres, la modificació dels estatuts, la dissolució de l'associació, la constitució d'una federació amb associacions similars o la integració en una de ja existent, cal un nombre de vots equivalent a les dues terceres parts dels assistents. En qualsevol cas, l'elecció de la junta directiva, si es presenten diverses candidatures, es fa per acord de la majoria relativa dels socis presents o representats.
4. Les candidatures que es presentin formalment tenen dret a una còpia de la llista dels socis i dels seus domicilis certificada pel secretari amb el vistiplau del president.

En l'assemblea general es prenen les decisions, i en l'article 13 veiem la possibilitat de dos tipus diferents d'acords:

- El punt 2 de l'article parla d'acords en general, pels quals es requereix una majoria simple dels vots –n'hi ha prou que votin més socis a favor que en contra. Només cal comptabilitzar els socis presents en la reunió o que hi estiguin representats.
- El punt 3 parla d'acords concrets pels quals estableix un tipus de majoria qualificada.

Les majories previstes en aquests articles es poden modificar: es pot demanar majoria absoluta, que seria la meitat més un dels socis presents, per a alguns acords concrets, com, per exemple, l'elecció dels membres de l'òrgan de govern, etc. Podeu adoptar qualsevol combinació que creieu adequada a les vostres necessitats.

Tanmateix, un consell que donem des d'aquí és que no s'opti per la unanimitat, ja que en algun moment donat un soci que, per les raons que sigui, no estigui d'acord amb alguna idea podria bloquejar tot el funcionament de l'associació.

Un últim apunt que ens queda comentar aquí és que els estatuts poden preveure que es pugui exercir el dret de vot per correspondència. En aquest cas, cal que es determini com es durà a terme.

• Capítol IV. La junta directiva

Article 14

1. Regeix, administra i representa l'associació la junta directiva, que componen el president, el vicepresident, el secretari, el tresorer i els vocals. Aquests càrrecs han de ser exercits per persones diferents.
2. L'elecció dels membres de la junta directiva, que han de ser associats, es fa per votació de l'assemblea general. Les persones elegides entren en funcions després d'haver acceptat el càrrec.
3. El nomenament i el cessament dels càrrecs han de ser certificats pel secretari sortint, amb el vistiplau del president sortint, i s'han de comunicar al Registre d'Associacions.
4. Els membres de la junta directiva no poden dur a terme cap activitat retribuïda per l'associació.

Fins ara hem parlat de l'assemblea general. L'altre òrgan de l'associació és **la junta directiva o òrgan de govern**. Les funcions d'aquest òrgan són les que estan especificades en aquest article.

Aquest òrgan de govern ha de tenir com mínim tres membres, que han de ser necessàriament socis de l'associació: el president, el secretari i el tresorer. Així mateix, pot tenir un vicepresident i vocals, si ho creieu convenient per a la vostra associació.

No recomanem posar molts vocals en una junta directiva, ja que aquesta junta pren les decisions del dia a dia i, com més sigueu, més us costarà reunir-vos i es pot acabar entorpidint el bon funcionament de l'associació.

Les certificacions de les quals parla l'article, com també tots els documents fins ara esmentats, els trobareu a la pàgina web de la Generalitat esmentada en l'apartat «Com es constitueix una associació» d'aquest útil pràctic.

Article 15

1. Els membres de la junta directiva exerceixen el càrrec durant un període de ....., sense perjudici que puguin ser reelegits.
2. El cessament dels càrrecs abans que s'extingeixi el termini reglamentari del mandat es pot esdevenir per:
  - a. Dimissió voluntària presentada mitjançant un escrit en el qual se n'exposin els motius.
  - b. Malaltia que incapaciti per exercir el càrrec.
  - c. Baixa com a membre de l'associació. .../...

- d. Sanció per una falta comesa en l'exercici del càrrec, imposada d'acord amb el que estableix l'article 13.3 dels estatuts.
3. Les vacants que es produeixin en la junta directiva s'han de cobrir en la primera reunió de l'assemblea general que tingui lloc. Mentrestant, un membre de l'associació pot ocupar provisionalment el càrrec vacant.

En aquest punt cal decidir quina serà la durada que donareu als càrrecs de la junta directiva. S'ha de tenir en compte que el màxim són cinc anys, i no convé reduir gaire aquest màxim: si renoueu la junta directiva cada any, heu de pensar que haureu de constituir assemblea, fer les certificacions corresponents i enviar-ho a la Generalitat perquè en prengui nota.

D'altra banda, també cal dir que la renovació de càrrecs continuada pot ser bona per portar un control de l'activitat de la junta directiva. Depèn, com en la majoria dels casos, de les necessitats de la vostra associació.

En aquest mateix article s'anomenen les causes del cessament dels membres de l'òrgan de govern. En podeu afegir més, i fins i tot podeu preveure el procediment que cal seguir en cas que se'n vulgui cessar un membre. Heu de tenir present, però, el requisit d'objectivitat. Un exemple de causa de cessament que podríeu incloure en els vostres estatuts és el fet que un membre no es presenti més de tres cops seguits a una reunió de la junta sense causa justificada.

Article 16

1. La junta directiva té les facultats següents:

- a. Representar, dirigir i administrar l'associació de la manera més àmplia que reconegui la llei; així mateix, complir les decisions preses per l'assemblea general, d'acord amb les normes, les instruccions i les directrius que aquesta assemblea estableixi.
- b. Prendre els acords que calgui en relació amb la compareixença davant dels organismes públics i per exercir tota mena d'accions legals i interposar els recursos pertinents.
- c. Proposar a l'assemblea general la defensa dels interessos de l'associació.
- d. Proposar a l'assemblea general la defensa de l'establiment de les quotes que els membres de l'associació han de satisfer.
- e. Convocar les assemblees generals i controlar que es compleixin els acords que s'hi adoptin.
- f. Presentar el balanç i l'estat de comptes de cada exercici a l'assemblea general perquè els aprovi, i confeccionar els pressupostos de l'exercici següent.
- g. Contractar els empleats que l'associació pugui tenir.
- h. Inspeccionar la comptabilitat i preocupar-se perquè els serveis funcionin amb normalitat.
- i. Establir grups de treball per aconseguir de la manera més eficient i eficaç els fins de l'associació, i autoritzar els actes que aquests grups projectin dur a terme.
- j. Nomenar els vocals de la junta directiva que s'hagin d'encarregar de cada grup de treball, a proposta dels mateixos grups.
- k. Dur a terme les gestions necessàries davant d'organismes públics, entitats i altres persones, per aconseguir:
  - Subvencions o altres ajuts.

.../...

- L'ús de locals o edificis que puguin arribar a ser un lloc de convivència i comunicació i, també, un centre de recuperació ciutadana.
- l. Obrir comptes corrents i llibretes d'estalvis a qualsevol establiment de crèdit d'estalvi i disposar dels fons que hi hagi en aquest dipòsit. La disposició dels fons es determina en l'article 29.
- m. Resoldre provisionalment qualsevol cas que no hagin previst els estatuts i donar-ne compte en la primera reunió de l'assemblea general.
- n. Qualsevol altra facultat que no estigui atribuïda d'una manera específica a algun altre òrgan de govern de l'associació o que li hagi estat delegada expressament.

El que teniu aquí és una llista de les funcions de l'òrgan de govern. D'aquesta manera, us podeu fer una idea de quina és la seva tasca.

Article 17

1. La junta directiva, convocada prèviament pel president o per la persona que el substitueixi, s'ha de reunir en sessió ordinària amb la periodicitat que els seus membres decideixin, i que en cap cas no pot ser inferior a .....
2. S'ha de reunir en sessió extraordinària quan la convoqui amb aquest caràcter el president o bé si ho sol·licita un dels membres que la componen.

Article 18

1. La junta directiva queda constituïda vàlidament si ha estat convocada amb antelació i hi ha un quòrum de la meitat més un.
2. Els membres de la junta directiva estan obligats a assistir a totes les reunions que es convoquin, encara que, per causes justificades, poden excusar-se'n. L'assistència del president o del secretari o de les persones que els substitueixin sempre és necessària.
3. La junta directiva pren els acords per majoria simple de vots dels assistents.

Article 19

1. La junta directiva pot delegar alguna de les seves facultats en una o diverses comissions o grups de treball si disposa, per fer-ho, del vot favorable de dos terços dels seus membres.
2. També pot nomenar, amb el mateix quòrum, un o més mandataris per exercir la funció que els confiï amb les facultats que cregui oportú conferir-los en cada cas.

Article 20

Els acords de la junta directiva s'han de fer constar en el llibre d'actes i han de ser signats pel secretari i el president. En iniciar-se cada reunió de la junta directiva, s'ha de llegir l'acta de la sessió anterior perquè s'aprovi o es rectifiqui, si escau.

Igual que en l'assemblea general, l'òrgan de govern ha de tenir unes regles de funcionament, que no cal que estiguin previstes meticulosament en els estatuts, ja que el mateix òrgan per si sol pot establir aquestes regles.

De tota manera, aquests articles presenten una possible normativa de convocatòria, constitució, deliberació i presa d'acords que caldria tenir prevista abans de l'entrada en funcionament de l'associació, per tal d'evitar conflictes futurs.

Així mateix, l'article 19 preveu que la junta directiva pugui delegar les seves facultats a grups de treball o a persones en particular. És convenient preveure aquesta possibilitat de delegació per si algun dia la considereu necessària, ja que si no hi és prevista no podríeu delegar. Estem parlant aquí de funcions que no cal que les porti a terme tota la junta directiva, sinó que les pot fer una sola persona. Heu de tenir present, però, que en alguns casos cal fer aquesta delegació de facultats a través de poders autoritzats notarialment.

Finalment, cal recordar que si voleu especificar més el funcionament de la junta directiva no cal que ho feu en els estatuts, ja que un document intern aprovat per la mateixa junta serà suficient.

• Capítol V. El president i el vicepresident

Article 21

1. Són pròpies del president les funcions següents:
  - a. Dirigir i representar legalment l'associació, per delegació de l'assemblea general i de la junta directiva.
  - b. Presidir i dirigir els debats, tant de l'assemblea general com de la junta directiva.
  - c. Emetre un vot de qualitat decisor en els casos d'empat.
  - d. Establir la convocatòria de les reunions de l'assemblea general i la junta directiva.
  - e. Visar les actes i els certificats confeccionats pel secretari de l'associació.
  - f. Les atribucions restants pròpies del càrrec i aquelles per a les quals el deleguin l'assemblea general o la junta directiva.
2. El president és substituït, en cas d'absència o malaltia, pel vicepresident o el vocal de més edat de la junta, per aquest ordre.

• Capítol VI. El tresorer i el secretari

Article 22

El tresorer té com a funció la custòdia i el control dels recursos de l'associació, com també l'elaboració del pressupost, el balanç i la liquidació de comptes. Porta un llibre de caixa, signa els rebuts de quotes i altres documents de tresoreria, paga les factures aprovades per la junta directiva, les quals han d'ésser visades prèviament pel president, i ingressa el que sobra en dipòsits oberts en establiments de crèdit o d'estalvi.

Article 23

El secretari ha de custodiar la documentació de l'associació, aixecar, redactar i signar les actes de les reunions de l'assemblea general i la junta directiva, redactar i autoritzar els certificats que calgui lliurar i, també, portar el llibre de registre de socis.

• Capítol VII. Les comissions o grups de treball

Article 24

La creació i la constitució de qualsevol comissió o grup de treball l'han de plantejar els membres de l'associació que vulguin formar-los, que n'han d'informar la junta directiva i explicar les activitats que es proposen dur a terme. .../...

La junta directiva s'ha de preocupar d'analitzar les diferents comissions o grups de treball, els encarregats dels quals li han de presentar un cop al mes un informe detallat de les seves actuacions.

Els articles que aquí comentem presenten les funcions que tindran el president, el secretari i el tresorer de la junta directiva de la vostra associació per tal que tingueu una idea de com es reparteixen la feina. Apuntarem aquí també que podeu variar les facultats de cadascú, tot i que no és recomanable, ja que, d'aquesta manera, les possibles responsabilitats de cada persona queden delimitades i evitarem malentesos.

Pel que fa als grups de treball, es poden crear en qualsevol moment i amb qualsevulla tasca. Depèn només de la vostra imaginació. Val a dir que el fet que en la vostra associació mai no es constitueixi un grup de treball, malgrat que ho prevegin els estatuts, no comporta cap inconvenient per a l'associació.

• Capítol VIII. El règim econòmic

Article 25

Aquesta associació no té patrimoni fundacional.

Article 26

Els recursos econòmics de l'associació es nodreixen de:

- a. Les quotes que fixa l'assemblea general per als seus membres.
- b. Les subvencions oficials o particulars.
- c. Les donacions, les herències o els llegats.
- d. Les rendes del patrimoni mateix o bé d'altres ingressos que es puguin obtenir.

Article 27

Tots els membres de l'associació tenen l'obligació de sostenir-la econòmicament, mitjançant quotes o derrames, de la manera i en la proporció que determini l'assemblea general, a proposta de la junta directiva.

L'assemblea general pot establir quotes d'ingrés, quotes periòdiques mensuals –que s'han d'abonar per mesos, trimestres o semestres, segons el que disposi la junta directiva– i quotes extraordinàries.

Article 28

L'exercici econòmic coincideix amb l'any natural i queda tancat el 31 de desembre.

Article 29

En els comptes corrents o les llibretes d'estalvis obertes en establiments de crèdit o d'estalvi, hi han de figurar les signatures del president, el tresorer i el secretari.

Per poder disposar dels fons n'hi ha prou amb dues signatures, una de les quals ha de ser la del tresorer o bé la del president.

Pel que fa referència al **règim econòmic de l'associació**, només un parell d'apunts:

- L'article 25 diu que l'associació no té patrimoni fundacional, que és el que passa en la majoria dels casos quan es té una idea que es vol posar en marxa. En cas que l'associació

tingui algun patrimoni, ja sigui de capital, béns mobles o immobles, cal dir en aquest apartat en quant està valorat.

- L'article 26 recull els possibles ingressos que pot tenir l'associació. No heu d'obtenir capital de totes les bandes esmentades, per exemple, no cal que rebeu subvencions. El que sí que convé tenir en compte és, per al cas que fixeu una quota de socis, no posar la quantitat d'aquesta quota en els estatuts, sinó en un document intern de l'associació, ja que, si ho poseu aquí, cada cop que modifiqueu la quota haureu de modificar els estatuts.
- Sobre el tema de la disposició de diners dels comptes corrents, el model d'estatuts estableix un règim que podeu modificar. És convenient, però, mantenir la necessitat de dues signatures per poder fer disposicions, per evitar, d'aquesta manera, possibles problemes en el futur entre els mateixos membres.
- Cal recordar en aquest punt la manca d'ànim de lucre de la vostra associació, de manera que, en cas que del resultat de l'exercici us trobeu amb un excedent de diners o béns, no es pot repartir entre els socis, sinó que s'ha de destinar al compliment de les finalitats d'interès general establertes pels estatuts.
- Finalment, hem de fer esment del fet que us podeu trobar que, quan tanqueu l'exercici, el resultat sigui negatiu, és a dir, que tingueu pèrdues. Sempre que els vostres proveïdors estiguin al corrent de pagament per part vostra, podeu passar les pèrdues a l'exercici següent. Si aquest no és el cas, si no podeu afrontar les pèrdues esmentades per les raons que sigui, heu de presentar el concurs de l'associació (el que abans era la fallida), si no voleu haver de respondre personalment dels deutes.

• Capítol IX. El règim disciplinari

Article 30

L'òrgan de govern pot sancionar les infraccions comeses pels socis que incompleixin les seves obligacions.

Aquestes infraccions es poden qualificar de lleus, greus i molt greus, i les sancions corresponents poden anar des d'una amonestació fins a l'expulsió de l'associació, segons el que estableixi el reglament intern.

El procediment sancionador s'inicia d'ofici o bé com a conseqüència d'una denúncia o comunicació. En el termini de deu dies, la junta directiva nomena un instructor, que tramita l'expedient sancionador i proposa la resolució en el termini de quinze dies, amb audiència prèvia del presumpte infractor. La resolució final, que ha de ser motivada i aprovada per dues terceres parts dels membres de la junta directiva, l'adopta aquest òrgan de govern també dins d'un període de quinze dies.

Contra les sancions per faltes greus i molt greus acordades per la junta directiva, les persones interessades hi poden recórrer, si el reglament intern estableix el procediment per fer-ho, davant de la primera assemblea general que tingui lloc.

Quin seria el procediment que cal seguir per imposar una sanció a un soci o una sòcia, fins i tot expulsar-lo?

Aquest article dóna unes quantes idees generals, que valdria la pena que es desenvolupessin en un reglament de règim intern per si algun dia us trobeu en aquesta situació.

Per tal de poder fer aquest desenvolupament només cal que tingueu present que s'han de complir una sèrie de garanties legals que té el soci sobre el qual es volen prendre les mesures:

El soci té el dret a:

- Ser escoltat abans de l'adopció de mesures disciplinàries.
- Ser informat de les causes que les motiven.

Així mateix, cal apuntar que, si es decideix imposar una sanció, aquesta sanció ha d'estar motivada.

Aquests requisits han de ser complerts sempre, ja que en cas contrari qualsevol procediment sancionador iniciat es pot declarar nul, sense tenir en compte la manera en què està redactat, tant en els estatuts com en el possible reglament intern.

• Capítol X. La dissolució

Article 31

L'associació pot ser dissolta si ho acorda l'assemblea general, convocada amb caràcter extraordinari expressament per a aquest fi.

Article 32

1. Un cop acordada la dissolució, l'assemblea general ha de prendre les mesures oportunes tant pel que fa a la destinació dels béns i els drets de l'associació com a la finalitat, l'extinció i la liquidació de qualsevol operació pendent.
2. L'assemblea està facultada per elegir una comissió liquidadora sempre que ho cregui necessari.
3. Els membres de l'associació estan exempts de responsabilitat personal. La seva responsabilitat queda limitada a complir les obligacions que ells mateixos hagin contret voluntàriament.
4. El romanent net que resulti de la liquidació s'ha de lliurar directament a l'entitat pública o privada sense ànim de lucre que, en l'àmbit territorial d'actuació de l'associació, hagi destacat més en la seva activitat a favor d'obres benèfiques.
5. Les funcions de liquidació i d'execució dels acords a què fan referència els apartats anteriors d'aquest mateix article són competència de la junta directiva si l'assemblea general no confereix aquesta missió a una comissió liquidadora designada especialment.

En el capítol de dissolució, no s'especifiquen causes concretes d'aquesta dissolució, però les podeu afegir si ho creieu convenient. Cal tenir present, però, que a la llei ja hi ha algunes causes fixades i les que us poden afectar més directament són la baixa d'almenys tres socis en l'associació o l'expiració del termini fixat en els estatuts, si és que n'heu fixat algun.

Quan s'esdevingui alguna d'aquestes causes o de les que s'han previst en els estatuts –o la simple voluntat de dissolució dels socis– s'ha de convocar l'assemblea, que pot:

- Acordar la dissolució definitiva de l'associació.
- Remoure la causa de dissolució: per exemple, si s'ha arribat al punt en què sou menys de tres socis, augmentar-ne el nombre.

En cas que l'única sortida sigui la dissolució, entrareu en el període de liquidació. Si no es preveu d'una altra manera, la comissió liquidadora de la qual parlen els estatuts pot estar composta pels membres de l'òrgan de govern.

Les seves funcions són les de concloure les operacions pendents i fer les noves operacions que calguin per a la liquidació, com, per exemple, cobrar els crèdits de l'associació i pagar als creditors.

Un cop tingueu això fet, pot ser que el patrimoni de l'associació es quedi a zero, que surti que encara deueu diners i no els pugueu pagar, o que sobrin diners. En el primer cas, ja podeu comunicar al registre la dissolució sense que calgui afegir-hi res més. En el segon dels casos, heu de demanar el concurs de l'associació. Finalment, en cas que hi hagi romanent un cop tot estigui liquidat, heu de recordar que aquest romanent no es pot repartir entre els socis o donar-lo a qualsevol entitat que no tingui ànim de lucre. En aquest sentit, els estatuts deixen bastant marge de decisió a l'assemblea, però, si ho creieu convenient, podeu destinar el romanent esmentat a una entitat concreta amb activitats afins a la vostra associació i preveure-ho en els mateixos estatuts.

Finalment, només us cal sol·licitar la cancel·lació dels assentaments de l'associació en el registre.

Quan ja hàgiu decidit el format dels vostres estatuts, només cal que al final hi poseu la data i que estiguin signats per tots els socis fundadors.

3. SOL·LICITUD D'INSCRIPCIÓ EN EL REGISTRE

Ja teniu l'acta fundacional i els estatuts redactats. Ara, per tal de culminar el procés de constitució de l'associació, aquesta associació ha d'estar inscrita en el registre.

Per inscriure l'associació al Registre d'Associacions del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya, s'ha de fer una instància adreçada a aquest registre amb la sol·licitud d'inscripció. Els models també es poden trobar en la pàgina web ja proporcionada, des de la qual podeu omplir directament la sol·licitud esmentada.

D'aquesta manera, per anar a fer la vostra inscripció cal que aporteu:

- La instància de sol·licitud i una còpia d'aquesta instància.
- L'acta fundacional i dues còpies d'aquesta acta.
- Els estatuts i tres còpies d'aquests estatuts.
- Una fotocòpia de la documentació acreditativa de la identitat de tots els socis fundadors.

A més, cal abonar una taxa en el mateix moment de la inscripció, que a la data de la publicació d'aquest útil és de 30 €.

El lloc de presentació dels documents és la Direcció General de Dret i d'Entitats Jurídiques:

C. Pau Claris, 81 · Tel. 933 164 100

És important que inscriviu l'associació en el registre per dos motius:

- Mentre l'associació no està inscrita, els socis que l'han constituïda han de respondre personalment i solidàriament de les obligacions concretes amb terceres persones.
- Només a partir del moment en què presenteu la sol·licitud d'inscripció al registre podeu anar a Hisenda a demanar el CIF i, si escau, declarar l'inici d'activitat, tema del qual parlarem més endavant.

Un cop s'han presentat tots els documents, el termini de resolució per part del Departament de Justícia és de tres mesos. Aquesta resolució pot ser que sigui:

Negativa: és negativa només quan els documents lliurats no s'ajustin al que preveu la llei d'associacions. En aquest cas, cal fer les modificacions que us indiquin.

Positiva: és quan us donen el número d'inscripció de l'associació, moment a partir del qual podeu anar a buscar el vostre CIF definitiu.

4. INICI D'ACTIVITAT

Tanmateix, abans que us arribi la resolució de la Generalitat ja podeu anar a Hisenda a buscar el CIF de l'associació, un document necessari per tal de poder fer activitat econòmica, com, per exemple, emetre factures.

Per tal d'aconseguir-lo us cal aportar una de les còpies de la documentació que heu presentat al Registre d'Associacions (que estaran segellades pel Departament de Justícia) i obtenir el model 036 de declaració censal de qualsevol delegació d'Hisenda.

Documents que cal presentar a Hisenda:

- Model 036 emplenat (adjuntem model a continuació).
- Còpies dels documents presentats al Departament de Justícia (estatuts, acta fundacional i sol·licitud).
- Fotocòpia del document identificatiu de la persona que signa el model 036 (que normalment és el president de l'associació).

Supòsit pràctic

- **Dades de l'associació que constituïu:**

Nom de l'associació:	Associació Cultural Amics de la Mediterrània (ACAM)		
Objecte social:	Promoció i divulgació de la cultura mediterrània		
Domicili:	Plaça de Catalunya, 100. 08001 Barcelona		
Junta directiva:	<i>President:</i>	Jordi Valls Martí	DNI: 46757663-C
	<i>Secretària:</i>	Maria Rovira Pons	DNI: 40825656-M
	<i>Tresorer:</i>	Pere Muntaner Mas	DNI: 45726578-L

Datos identificativos

Pág. 1A

Espacio reservado para la etiqueta identificativa

A) Persona física residente

5 N.I.F. 6 Apellidos y nombre

Domicilio fiscal

10 S.G. 11 Nombre de la vía pública 12 Núm. 13 Esc. 14 Piso 15 Prta. 16 Teléfono

17 Código Postal 18 Municipio Cód. Municipio 19 Provincia Cód. Provincia

20 Dirección correo electrónico 21 Dominio o dirección Internet

Domicilio gestión administrativa (si es distinto del fiscal)

25 S.G. 26 Nombre de la vía pública 27 Núm. 28 Esc. 29 Piso 30 Prta. 31 Teléfono

32 Código Postal 33 Municipio Cód. Municipio 34 Provincia Cód. Provincia

B) Persona jurídica o entidad residente o constituida en España

35 N.I.F. 36 Razón o denominación social 37 Anagrama

ASSOCIACIÓ CULTURAL AMICS DE LA MEDITERRÀNIA

Domicilio fiscal

40 S.G. 41 Nombre de la vía pública 42 Núm. 43 Esc. 44 Piso 45 Prta. 46 Teléfono

PL CATALUNYA 100

47 Código Postal 48 Municipio Cód. Municipio 49 Provincia Cód. Provincia

08001 BARCELONA BARCELONA

50 Dirección correo electrónico 51 Dominio o dirección Internet

Domicilio social (si es distinto del fiscal)

55 S.G. 56 Nombre de la vía pública 57 Núm. 58 Esc. 59 Piso 60 Prta. 61 Teléfono

62 Código Postal 63 Municipio Cód. Municipio 64 Provincia Cód. Provincia

65 ¿Tiene personalidad jurídica? Sí NO

Marque con una X la casilla que corresponda e indique la forma jurídica o clase de entidad:

68 Persona jurídica. Forma jurídica: 69 ASSOCIACIO

70 Entidad en atribución de rentas constituida en España con actividad económica. Clase de entidad: 71

72 Entidad en atribución de rentas constituida en España sin actividad económica. Clase de entidad: 73

74 Otras entidades. Clase de entidad: 75

C) Persona o entidad no residente o constituida en el extranjero

77 N.I.F. 78 Apellidos y nombre, razón o denominación social 79 Anagrama

Domicilio fiscal en España

80 S.G. 81 Nombre de la vía pública 82 Núm. 83 Esc. 84 Piso 85 Prta. 86 Teléfono

87 Código Postal 88 Municipio Cód. Municipio 89 Provincia Cód. Provincia

90 Dirección correo electrónico 91 Dominio o dirección Internet

Ejemplar para la Administración

N.I.F. Apellidos y nombre o razón o denominación social
ASSOCIACIÓ CULTURAL AMICS DE LA MEDITERRANIA

C) Persona o entidad no residente o constituida en el extranjero (continuación)

Domicilio fiscal en el Estado de residencia

95 Dirección completa 96 País o Territorio 97 Nacionalidad

Marque con una X la casilla que corresponda e indique, en su caso, la forma jurídica o clase de entidad:

- 100 Persona física
 101 Persona jurídica. Forma jurídica: 102 _____
 103 Entidad en atribución de rentas constituida en el extranjero, con presencia en España. Clase de entidad: 104 _____
 105 Entidad en atribución de rentas constituida en el extranjero, sin presencia en España. Clase de entidad: 106 _____
 107 Otras entidades. Clase de entidad: 108 _____

110 ¿Opera en España a través de establecimiento permanente? Sí NO 111 ¿Cuántos?

Identifique los establecimientos permanentes a través de los que opera en España (si es una persona física no residente con más de un establecimiento permanente, indique sólo la denominación diferenciada asignada a cada uno):

1	N.I.F. 112	Denominación 113
2	N.I.F. 114	Denominación 115
3	N.I.F. 116	Denominación 117

D) Establecimiento permanente de una persona jurídica o entidad no residente

125 N.I.F. 126 Razón o denominación social 127 Anagrama

Domicilio fiscal

130 S.G. 131 Nombre de la vía pública 132 Núm. 133 Esc.134 Piso 135 Prta. 136 Teléfono
 137 Código Postal 138 Municipio Cód. Municipio 139 Provincia Cód. Provincia
 140 Dirección correo electrónico 141 Dominio o dirección Internet

Domicilio social (si es distinto del fiscal)

145 S.G. 146 Nombre de la vía pública 147 Núm. 148 Esc.149 Piso 150 Prta. 151 Teléfono
 152 Código Postal 153 Municipio Cód. Municipio 154 Provincia Cód. Provincia
 155 Tipo de establecimiento permanente _____

160 ¿Es una sucursal de la entidad no residente? Sí NO

Persona o entidad no residente de la que depende

165 N.I.F. (si dispone de él) 166 Razón o denominación social 167 Estado de residencia

E) Lugar, fecha y firma

175 Lugar Firma
BARCELONA
 176 Fecha
1 DE SETEMBRE DE 2005
 177 Firma en calidad de
PRESIDENT

Firmado: D./D.ª **JORDI VALLS MARTÍ**

Ejemplar para la Administración

N.I.F.

Apellidos y nombre o razón o denominación social

ASSOCIACIÓ AMICS DE LA MEDITERRÀNIA

A) Alta

- 200 Solicitud de Número de Identificación Fiscal (N.I.F.).
- 201 Comunicación de inicio de actividad. Entregas de bienes o prestaciones de servicios previa o simultánea a adquisición de bienes o servicios.
- 202 Comunicación de inicio de actividad. Entregas de bienes o prestaciones de servicios posterior a adquisición de bienes o servicios.
- 203 Solicitud de alta en el Registro de operadores intracomunitarios.

B) Modificación

- 210 Solicitud de N.I.F. definitivo, disponiendo de N.I.F. provisional.
- 211 Solicitud por extravío de nueva tarjeta acreditativa del N.I.F.
- 212 Modificación domicilio fiscal (páginas 1A y 1B).
- 213 Modificación otros datos identificativos (páginas 1A y 1B).
- 214 Modificación datos tributarios de carácter general (página 3).
- 215 Modificación datos relativos a actividades y locales (páginas 4A y 4B).
- 216 Solicitud de alta/baja en el Registro de exportadores y otros operadores económicos (página 5).
- 217 Solicitud de alta/baja en el Registro de operadores intracomunitarios (página 5).
- 218 Comunicación de inicio de nueva actividad que constituya sector diferenciado con comienzo de entregas de bienes o prestaciones servicios posterior a adquisición de bienes o servicios destinados al desarrollo de la misma.
- 219 Comunicación de comienzo habitual de entregas de bienes o prestaciones de servicios (habiendo marcado la casilla (202) o la casilla (218) en una declaración censal presentada anteriormente).
- 220 Modificación otros datos relativos al Impuesto sobre el Valor Añadido (página 5).
- 221 Modificación datos relativos al Impuesto sobre la Renta de las Personas Físicas (página 6).
- 222 Modificación datos relativos al Impuesto sobre Sociedades (página 6).
- 223 Modificación datos relativos al Impuesto sobre la Renta de no Residentes correspondiente a establecimientos permanentes o a entidades en atribución de rentas constituidas en el extranjero con presencia en territorio español (página 6).
- 224 Modificación datos relativos a retenciones, ingresos a cuenta, Impuestos Especiales y otros (página 7).
- 225 Modificación datos relativos a la relación de socios, herederos, miembros o partícipes (Anexo I, página 8).
- 226 Modificación datos relativos a regímenes especiales de comercio intracomunitario (ventas a distancia y no sujeción artículo 14 Ley del I.V.A.) (Anexo II, página 9).

C) Baja230 Cese en la actividad:

231 Causa

232 Fecha cese efectivo

Ejemplar para la Administración

N.I.F. Apellidos y nombre o razón o denominación social
 ASSOCIACIÓ AMICS DE LA MEDITERRÀNIA

A) Representante

300 N.I.F. 46757663C 301 Apellidos y nombre o razón social JORDI VALLS MARTÍ

302 Residente Sí NO

Domicilio fiscal

303 S.G. 304 Nombre de la vía pública CR FONTANELLA 305 Núm. 100 306 Esc. 1 307 Piso 1 308 Prta. 1 309 Teléfono

310 Código Postal 08001 311 Municipio BARCELONA Cód. Municipio 312 Provincia BARCELONA Cód. Provincia

Causa de la representación

320 Legal

321 Por incapacidad de obrar

322 Personas jurídicas y entidades residentes o constituidas en España

323 No residentes (artículo 9 L.I.R.N.R.)

324 Opera a través de establecimiento permanente

325 Artículo 23.2 L.I.R.N.R.

326 Artículo 32 sexies L.I.R.N.R.

327 Requerido por la Administración tributaria

328 No establecidos en la Comunidad (salvo establecidos en Canarias, Ceuta o Melilla o en un Estado con asistencia mutua) (art. 164.Uno.7 L.I.V.A.)

329 Voluntaria

Título de la representación

330 Poder notarial

331 Documento privado con firma legitimada notarialmente

332 Documento privado sin firma legitimada notarialmente

333 Comparecencia ante el órgano administrativo

334 Documento normalizado aprobado por la Administración tributaria

335 Otros:

B) Otros datos

340 Fecha de cierre del ejercicio social 31 | 12 (dd/mm)

341 ¿Tiene la condición de Gran Empresa (volumen de operaciones en el ejercicio anterior superior a 6.010.121,04 euros)? ..... SÍ NO

342 ¿Es una sociedad limitada Nueva Empresa, constituida con arreglo a lo dispuesto en el Capítulo XII de la Ley 2/1995? ..... SÍ NO

343 ¿Es Administración Pública cuyo último presupuesto anual aprobado supera los 6 millones de euros? ..... SÍ NO

344 ¿Está obligado al pago del Impuesto sobre Actividades Económicas? ..... SÍ NO

345 ¿Solicita exención en el I.A.E. para alguna de sus actividades económicas? ..... SÍ NO

En su caso, indique la letra del artículo 83.1 de la Ley 39/1988 que corresponda: 346 a) 347 b) 348 c) 349 d) 350 e) 351 f)

Si está exento del I.A.E., indique en virtud de qué norma:

Artículo 83.1 Ley 39/1988: apartado 349 a) 350 b) 351 c) 352 d) 353 e) 354 f) 355 g) 356 h)

Artículo 15 Ley 49/2002: 357

Ejemplar para la Administración

N.I.F. Apellidos y nombre o razón o denominación social
ASSOCIACIÓ AMICS DE LA MEDITERRÀNIA

A) Actividad principal

400 Descripción de la actividad **ESPECTACLES FORA D'ESTABLIMENT PERMANENT** 402 Grupo o epígrafe/sección I.A.E. **9653 1** 403 Tipo de actividad **EMPRESARIAL** 404 Cód. Actividad **A09**

B) Lugar de realización de la actividad

La actividad se desarrolla fuera de un local determinado

Causa de presentación 405 Alta 406 Fecha **01 09 2005** N.º referencia 407
 408 Baja 409 Fecha _____ N.º referencia 410 _____

Indique el municipio en el que desarrolla, fundamentalmente, su actividad económica:

411 Municipio _____ Cód. Municipal _____ Provincia _____ Cód. Provincia _____

La actividad se desarrolla en local determinado (locales directamente afectos a la actividad)

• LOCAL Número .../... 412 Referencia catastral _____

413 S.G. 414 Nombre de la vía pública _____ 415 Núm. _____ 416 Piso 417 Prta. 418 Código Postal _____

419 Municipio _____ Cód. Municipal _____ 420 Provincia _____ Cód. Provincia _____ 421 Comunidad autónoma _____

422 Superficie (m²) 423 Grado de afec. %

Causa de presentación 424 Alta 425 Fecha _____ 426 N.º referencia _____
 427 Baja 428 Fecha _____ 429 N.º referencia alta _____
 430 Variación 431 Fecha _____ 432 N.º referencia alta _____

• LOCAL Número .../... 433 Referencia catastral _____

434 S.G. 435 Nombre de la vía pública _____ 436 Núm. _____ 437 Piso 438 Prta. 439 Código Postal _____

440 Municipio _____ Cód. Municipal _____ 441 Provincia _____ Cód. Provincia _____ 442 Comunidad autónoma _____

443 Superficie (m²) 444 Grado de afec. %

Causa de presentación 445 Alta 446 Fecha _____ 447 N.º referencia _____
 448 Baja 449 Fecha _____ 450 N.º referencia alta _____
 451 Variación 452 Fecha _____ 453 N.º referencia alta _____

Locales indirectamente afectos a la actividad (almacenes, depósitos, centros dirección, ...)

• LOCAL Número .../... 454 Referencia catastral _____

455 S.G. 456 Nombre de la vía pública _____ 457 Núm. _____ 458 Piso 459 Prta. 460 Código Postal _____

461 Municipio _____ Cód. Municipal _____ 462 Provincia _____ Cód. Provincia _____ 463 Comunidad autónoma _____

464 Superficie (m²) 465 Grado de afec. % 466 Uso o destino _____ 467 Siglas _____

Causa de presentación 468 Alta 469 Fecha _____ 470 N.º referencia _____
 471 Baja 472 Fecha _____ 473 N.º referencia alta _____
 474 Variación 475 Fecha _____ 476 N.º referencia alta _____

• LOCAL Número .../... 477 Referencia catastral _____

478 S.G. 479 Nombre de la vía pública _____ 480 Núm. _____ 481 Piso 482 Prta. 483 Código Postal _____

484 Municipio _____ Cód. Municipal _____ 485 Provincia _____ Cód. Provincia _____ 486 Comunidad autónoma _____

487 Superficie (m²) 488 Grado de afec. % 489 Uso o destino _____ 490 Siglas _____

Causa de presentación 491 Alta 492 Fecha _____ 493 N.º referencia _____
 494 Baja 495 Fecha _____ 496 N.º referencia alta _____
 497 Variación 498 Fecha _____ 499 N.º referencia alta _____

Ejemplar para la Administración

N.I.F. Apellidos y nombre o razón o denominación social
ASSOCIACIÓ AMICS DE LA MEDITERRÀNIA

C) Actividad Número /...

401 Descripción de la actividad 402 Grupo o epígrafe/sección I.A.E. 403 Tipo de actividad 404 Cód. Actividad

D) Lugar de realización de la actividad

La actividad se desarrolla fuera de un local determinado

Causa de presentación 405 Alta 406 Fecha N.º referencia 407
 408 Baja 409 Fecha N.º referencia 410

Indique el municipio en el que desarrolla, fundamentalmente, su actividad económica:

411 Municipio Cód. Municipal Provincia Cód. Provincia

La actividad se desarrolla en local determinado (locales directamente afectos a la actividad)

• LOCAL Número .../... 412 Referencia catastral

413 S.G. 414 Nombre de la vía pública 415 Núm. 416 Piso 417 Prta. 418 Código Postal

419 Municipio Cód. Municipal 420 Provincia Cód. Provincia 421 Comunidad autónoma

422 Superficie (m²) 423 Grado de afec. %

Causa de presentación 424 Alta 425 Fecha 426 N.º referencia
 427 Baja 428 Fecha 429 N.º referencia alta
 430 Variación 431 Fecha 432 N.º referencia alta

• LOCAL Número .../... 433 Referencia catastral

434 S.G. 435 Nombre de la vía pública 436 Núm. 437 Piso 438 Prta. 439 Código Postal

440 Municipio Cód. Municipal 441 Provincia Cód. Provincia 442 Comunidad autónoma

443 Superficie (m²) 444 Grado de afec. %

Causa de presentación 445 Alta 446 Fecha 447 N.º referencia
 448 Baja 449 Fecha 450 N.º referencia alta
 451 Variación 452 Fecha 453 N.º referencia alta

Locales indirectamente afectos a la actividad (almacenes, depósitos, centros dirección, ...)

• LOCAL Número .../... 454 Referencia catastral

455 S.G. 456 Nombre de la vía pública 457 Núm. 458 Piso 459 Prta. 460 Código Postal

461 Municipio Cód. Municipal 462 Provincia Cód. Provincia 463 Comunidad autónoma

464 Superficie (m²) 465 Grado de afec. 466 Uso o destino 467 Siglas

Causa de presentación 468 Alta 469 Fecha 470 N.º referencia
 471 Baja 472 Fecha 473 N.º referencia alta
 474 Variación 475 Fecha 476 N.º referencia alta

• LOCAL Número .../... 477 Referencia catastral

478 S.G. 479 Nombre de la vía pública 480 Núm. 481 Piso 482 Prta. 483 Código Postal

484 Municipio Cód. Municipal 485 Provincia Cód. Provincia 486 Comunidad autónoma

487 Superficie (m²) 488 Grado de afec. 489 Uso o destino 490 Siglas

Causa de presentación 491 Alta 492 Fecha 493 N.º referencia
 494 Baja 495 Fecha 496 N.º referencia alta
 497 Variación 498 Fecha 499 N.º referencia alta

Ejemplar para la Administración

N.I.F. Apellidos y nombre o razón o denominación social
ASSOCIACIÓ AMICS DE LA MEDITERRÀNIA

500 ¿Está establecido en el territorio de aplicación del Impuesto sobre el Valor Añadido o tiene en él un establecimiento permanente? **SÍ** **NO**

501 ¿Realiza exclusivamente operaciones no sujetas o exentas que no obligan a presentar declaración-liquidación periódica?.....

A) Regímenes aplicables

Identifique la actividad o actividades incluidas en cada régimen:		Grupo o epígrafe/ sección I.A.E. o código de actividad	Grupo o epígrafe/ sección I.A.E. o código de actividad	Grupo o epígrafe/ sección I.A.E. o código de actividad
☒ SÍ	☐ NO			
510	☒ General:.....	511 965.3	512	513
514	☐ Régimen especial recargo de equivalencia:	515	516	517
518	☐ Régimen especial bienes usados, objetos de arte, antigüedades y objetos de colección, determinación base imponible operación por operación:...	519	520	521
522	☐ Régimen especial bienes usados, objetos de arte, antigüedades y objetos de colección, determinación base imponible mediante margen de beneficio global:	523	524	525
526	☐ Régimen especial agencias de viajes, determinación base imponible operación por operación:	527	528	529
530	☐ Régimen especial agencias de viajes, determinación global de la base imponible:.....	531	532	533
Régimen especial agricultura, ganadería y pesca				
534	☐ Incluido:	535	536	537
538	☐ Excluido:.....	539	540	541
542	☐ Renuncia:	543	544	545
546	☐ Revocación:.....	547	548	549
Régimen especial simplificado				
550	☐ Incluido:.....	551	552	553
554	☐ Excluido:.....	555	556	557
558	☐ Renuncia:	559	560	561
562	☐ Revocación:.....	563	564	565
566	☐ Operaciones relativas a materiales de recuperación, no exención por superar límite Art.20.Uno 27.º a) de la L.I.V.A.	567	568	569
570	☐ Operaciones relativas a materiales de recuperación, no exención por superar límite Art.20.Uno 27.º c) de la L.I.V.A.	571	572	573
574	☐ Régimen especial oro de inversión, realización de operaciones que puedan tributar por este régimen	575	576	577

B) Registros

Solicita alta/baja en el Registro de exportadores y otros operadores económicos
 579 Alta   580 Baja   581 Fecha

Solicita alta/baja en el Registro de operadores intracomunitarios
 582 Alta   583 Baja   584 Fecha

C) Deducciones

Propone porcentaje provisional de deducción, a efectos del artículo 111.dos de la L.I.V.A.: 586 %

Sectores diferenciados y prorrata especial:

		Código C.N.A.E.			Opción prorrata especial	
					SÍ	NO
No tiene sectores diferenciados					587	☐
Sí tiene sectores diferenciados:						
Sector I, actividades comprendidas:	588	<input type="text"/>	589	<input type="text"/>	590	<input type="text"/>
Sector II, actividades comprendidas:	592	<input type="text"/>	593	<input type="text"/>	594	<input type="text"/>
Sector III, actividades comprendidas:	595	<input type="text"/>	597	<input type="text"/>	598	<input type="text"/>
					591	<input type="text"/>
					595	<input type="text"/>
					599	<input type="text"/>

Ejemplar para la Administración

N.I.F. Apellidos y nombre o razón o denominación social
ASSOCIACIÓ AMICS DE LA MEDITERRÀNIA

A) Impuesto sobre la Renta de las Personas Físicas

¿Está obligado a realizar pagos fraccionados a cuenta del I.R.P.F. derivados del desarrollo de actividades económicas propias?	600	☐	☐	SÍ	NO
¿Está obligado a realizar pagos fraccionados a cuenta del I.R.P.F. derivados de su condición de miembro de una entidad en régimen de atribución de rentas?	601	☐	☐		
En su caso, identifique la entidad	602	N.I.F. <input type="text"/>	603	Nombre o razón social <input type="text"/>	
Régimen de estimación en el I.R.P.F.:					
	SÍ	Renuncia	Revocación	Exclusión	
Estimación objetiva	604 ☐	605 ☐ (1)	606 ☐	607 ☐ (1)	
Estimación directa normal	608 ☐				
Estimación directa simplificada	609 ☐	610 ☐ (2)	611 ☐	612 ☐	
(1) Si determinaba el rendimiento neto de sus actividades económicas por el régimen de estimación objetiva y ha iniciado durante el año alguna actividad económica no incluida o por la que se renuncie a dicho régimen, marcando las casillas 607 ó 605, indique el grupo o epígrafe/sección de I.A.E. o el código de aquellas actividades, a las que continuará aplicando el régimen de estimación objetiva hasta el final del período impositivo.					
613	<input type="text"/>				
(2) Si determinaba el rendimiento neto de sus actividades económicas por la modalidad simplificada del régimen de estimación directa y ha iniciado durante el año alguna actividad económica por la que haya renunciado a esta modalidad, marcando la casilla 610, indique el grupo o epígrafe/sección de I.A.E. o el código de aquellas actividades, a las que continuará aplicando la modalidad simplificada hasta el final del período impositivo.					
614	<input type="text"/>				

B) Impuesto sobre Sociedades

¿Está obligado a presentar declaración por el Impuesto sobre Sociedades?	620	☒	☐	SÍ	NO
Para la realización de los pagos fraccionados a cuenta del Impuesto sobre Sociedades, opta por el sistema de cálculo previsto en el artículo 38.3 de la Ley 43/1995.	621	☐	☒		
¿Tiene condición de entidad exenta en el Impuesto sobre Sociedades?	622	☒	☐		
En su caso, marque la casilla que corresponda:					
623	☐ Exención total (artículo 9.1 Ley 43/1995).				
624	☐ Exención parcial (artículo 9.2 Ley 43/1995). Ejerce la opción por el Régimen fiscal especial del Título II de la Ley 49/2002.				
625	☒ Exención parcial (artículo 9.3 Ley 43/1995).				
Ejercitada la opción por el Régimen fiscal especial del Título II de la Ley 49/2002, renuncia a su aplicación	626	☐	☐		
Ejercitada la opción por el régimen de consolidación fiscal, renuncia a su aplicación	627	☐	☐		

C) Impuesto sobre la Renta de no Residentes correspondiente a establecimientos permanentes o a entidades en atribución de rentas constituidas en el extranjero con presencia en territorio español

Modalidad de establecimiento permanente:

630 Régimen general

631 Actividades art. 17.4 Ley 41/1998 del I.R.N.R.

632 Actividades art. 17.5 Ley 41/1998 del I.R.N.R.

¿Ejerce la opción por el régimen general, en los términos del artículo 17.5.b) de la Ley 41/1998? 633   **SÍ** **NO**

¿Está obligado a presentar declaración por el I.R.N.R., correspondiente a establecimientos permanentes o a entidades en atribución de rentas constituidas en el extranjero con presencia en territorio español? 634

Para la realización de los pagos fraccionados a cuenta del I.R.N.R., correspondiente a establecimientos permanentes o a entidades en atribución de rentas constituidas en el extranjero con presencia en territorio español, opta por el sistema de cálculo previsto en el artículo 38.3 de la Ley 43/1995. 635

Ejemplar para la Administración

N.I.F.

Apellidos y nombre o razón o denominación social

ASSOCIACIÓ AMICS DE LA MEDITERRÀNIA

A) Retenciones e ingresos a cuenta

	SÍ	NO
¿Satisface rendimientos del trabajo personal sujetos a retención o debe realizar ingresos a cuenta (modelos 110 ó 111)?..... 700	☐	☒
¿Satisface rendimientos de actividades profesionales, agrícolas, ganaderas, forestales u otras actividades económicas, premios o determinadas imputaciones de renta sujetos a retención o ingreso a cuenta (modelos 110 ó 111)? 701	☐	☒
¿Satisface rendimientos procedentes del arrendamiento o subarrendamiento de inmuebles urbanos sujetos a retención o ingreso a cuenta (modelo 115)? 702	☐	☐
¿Está obligado a retener, ingresar a cuenta o a efectuar pagos a cuenta en las transmisiones o reembolsos de acciones o participaciones representativas del capital o patrimonio de las instituciones de inversión colectiva (modelo 117)?..... 703	☐	☐
¿Satisface rentas o rendimientos del capital mobiliario derivados de la transmisión, amortización, reembolso, canje o conversión de cualquier clase de activos representativos de la captación y utilización de capitales ajenos sujetos a retención o ingreso a cuenta (modelo 124)?..... 704	☐	☐
¿Satisface rentas o rendimientos del capital mobiliario obtenidos por la contraprestación derivada de cuentas en toda clase de instituciones financieras, incluyendo las basadas en operaciones sobre activos financieros sujetos a retención o ingreso a cuenta (modelo 126)?..... 705	☐	☐
¿Satisface rentas o rendimientos del capital mobiliario procedentes de operaciones de capitalización o de contratos de seguro de vida o invalidez sujetos a retención o ingreso a cuenta (modelo 128)?..... 706	☐	☐
¿Satisface otras rentas o rendimientos del capital mobiliario sujetos a retención o ingreso a cuenta (modelo 123)?..... 707	☐	☐

B) Impuestos especiales y otros

	SÍ	NO
En relación con los productos objeto de los Impuestos Especiales de Fabricación ¿está obligado a inscribir sus establecimientos en el registro territorial de la oficina gestora? 710	☐	☐
¿Está obligado a presentar declaración-liquidación por el Impuesto sobre Ventas Minoristas de Determinados Hidrocarburos? 711	☐	☐
¿Está obligado a presentar declaración por el Impuesto sobre las Primas de Seguros?..... 712	☐	☐

Ejemplar para la Administración

N.I.F.

Apellidos y nombre o razón o denominación social

ASSOCIACIÓ AMICS DE LA MEDITERRÀNIA

Hoja ..... / .....

Socio, heredero, miembro o partícipe N.º...../.....

800 N.I.F. 801 Apellidos y nombre o razón social

Domicilio fiscal

805 S.G. 806 Nombre de la vía pública

807 Núm. 808 Esc.809 Piso 810 Prta. 811 Teléfono

812 Código Postal 813 Municipio

Cód. Municipio

814 Provincia

Cód. Provincia

815 País o Territorio

816 Residente

817 Nacionalidad

818 Cuota o % de participación

SÍ

NO

%

Renuncia Revocación

Renuncia Revocación

Firma

I.R.P.F.: Estimación objetiva 819

820

Estimación directa simplificada

821

822

I.V.A.: Régimen simplificado 823

824

Régimen especial de agricultura, ganadería y pesca

825

826

Socio, heredero, miembro o partícipe N.º...../.....

830 N.I.F. 831 Apellidos y nombre o razón social

Domicilio fiscal

835 S.G. 836 Nombre de la vía pública

837 Núm. 838 Esc.839 Piso 840 Prta. 841 Teléfono

842 Código Postal 843 Municipio

Cód. Municipio

844 Provincia

Cód. Provincia

845 País o Territorio

846 Residente

847 Nacionalidad

848 Cuota o % de participación

SÍ

NO

%

Renuncia Revocación

Renuncia Revocación

Firma

I.R.P.F.: Estimación objetiva 849

850

Estimación directa simplificada

851

852

I.V.A.: Régimen simplificado 853

854

Régimen especial de agricultura, ganadería y pesca

855

856

Socio, heredero, miembro o partícipe N.º...../.....

860 N.I.F. 861 Apellidos y nombre o razón social

Domicilio fiscal

865 S.G. 866 Nombre de la vía pública

867 Núm. 868 Esc.869 Piso 870 Prta. 871 Teléfono

872 Código Postal 873 Municipio

Cód. Municipio

874 Provincia

Cód. Provincia

875 País o Territorio

876 Residente

877 Nacionalidad

878 Cuota o % de participación

SÍ

NO

%

Renuncia Revocación

Renuncia Revocación

Firma

I.R.P.F.: Estimación objetiva 879

880

Estimación directa simplificada

881

882

I.V.A.: Régimen simplificado 883

884

Régimen especial de agricultura, ganadería y pesca

885

886

Ejemplar para la Administración

N.I.F.

Apellidos y nombre o razón o denominación social

ASSOCIACIÓ AMICS DE LA MEDITERRÀNIA

A) Ventas a distancia

Gravamen en origen o en destino, en el caso de ventas a distancia (artículo 68 de la Ley del I.V.A.):

- A otros estados miembros (artículo 68, apartado cuatro de la Ley del I.V.A.):

Superado límite

	900 Sí	901 No	902 Destino	903 Revocación
1.- Alemania	☐	☐	☐	☐
2.- Austria	☐	☐	☐	☐
3.- Bélgica	☐	☐	☐	☐
4.- Dinamarca	☐	☐	☐	☐
5.- Finlandia	☐	☐	☐	☐
6.- Francia	☐	☐	☐	☐
7.- Grecia	☐	☐	☐	☐
8.- Irlanda	☐	☐	☐	☐
9.- Italia	☐	☐	☐	☐
10.- Luxemburgo	☐	☐	☐	☐
11.- Países Bajos	☐	☐	☐	☐
12.- Portugal	☐	☐	☐	☐
13.- Reino Unido	☐	☐	☐	☐
14.- Suecia	☐	☐	☐	☐

- Desde otros estados miembros:

- Bienes sujetos a impuestos especiales (artículo 68, apartado cinco de la Ley del I.V.A.) .....
- Otros bienes (artículo 68, apartado tres de la Ley del I.V.A.) .....

B) Artículo 14 Ley del I.V.A.

Sujetos pasivos en Régimen especial de la agricultura, ganadería y pesca, sujetos pasivos exentos y personas jurídicas que no actúen como empresarios o profesionales:

- Opción por el régimen general del I.V.A. (artículo 14 de la Ley del I.V.A.) ..... 910 **Sujeción** 911 **No sujeción**
- ¿Ha superado el umbral de 10.000 euros en sus adquisiciones intracomunitarias? ..... 912 **Sí** 913 **No**

Ejemplar para la Administración

- **Coses que cal tenir en compte a l'hora d'omplir el model:**

En un principi cal emplenar les pàgines que adjuntem a continuació, i dependrà de les vostres activitats en concret que el model tingui alguna variació.

Els punts més importants es poden resumir a continuació:

- Les **pàgines 1A i 1B** són dades identificatives de l'associació.
- La **pàgina 2** és on heu d'indicar si només voleu demanar el NIF, amb la qual cosa només cal que ompliu les dades de l'apartat relatiu al representant en la pàgina 3 i les de la pàgina 6, o si a més voleu declarar inici d'activitat, com és el cas de la vostra associació.
- A més del representant, a la **pàgina 3** se us demana la data de tancament de l'exercici (en el cas de la vostra associació, el 31 de desembre) i dades de l'impost sobre activitats econòmiques (IAE), del qual, com veurem més endavant, esteu exempts.
- La **pàgina 4** són les dades relatives al local o els locals en els quals es duu a terme l'activitat.
- La **pàgina 5** és la que parla de l'IVA. Us podeu trobar principalment amb tres supòsits:
  - Que feu activitats econòmiques subjectes a IVA (vegeu el precepte d'aquest útil dedicat a l'impost) i que cobreu quotes de socis, que porten el 7 % d'IVA.
  - Que no feu activitats subjectes a IVA o que estiguin exemptes, però que cobreu quotes de socis.
  - Que no feu activitats subjectes a IVA o que estiguin exemptes i us hagin concedit l'exempció de quota de soci.

En els dos primers casos heu de declarar l'IVA (tal com fem en aquest supòsit), i en el tercer cas heu de posar Sí a la casella 501.

- La **pàgina 6** és la relativa a l'impost de societats.
- La **pàgina 7** fa referència a l'IRPF quan teniu treballadors o pagueu professionals. En el primer dels casos, hauríeu de marcar Sí a la casella 700, i en el segon hauríeu de marcar Sí a la casella 701.
- La **pàgina 8** i la **pàgina 9** les podeu deixar en blanc.

OBLIGACIONS FISCALS DE LES ASSOCIACIONS

Ja teniu el NIF i ja esteu funcionant com a associació. Com a tal, heu adquirit una sèrie de responsabilitats que no podeu perdre de vista, ja que, malgrat que és una entitat sense ànim de lucre, formalment teniu totes les obligacions fiscals que té una societat, encara que gaudiu d'un règim fiscal especial.

1. IMPOST SOBRE ACTIVITATS ECONÒMIQUES (IAE)

• **Naturalesa de l'impost**

L'IAE és un impost el fet imposable del qual està constituït per l'exercici d'activitats empresarials, professionals o artístiques o, dit d'una altra manera, grava totes les activitats que comportin un lliurament de béns o una prestació de serveis.

El fet que sigueu una associació sense ànim de lucre no us eximeix de l'obligació de pagar l'impost.

• **Funcionament**

Aquest impost estableix tot un seguit d'activitats que es poden fer, i per a cada activitat assigna una quota que cal pagar, que és variable d'acord amb un seguit de condicions que preveu la legislació aplicable. Així mateix, aquesta legislació també preveu una sèrie d'exempcions a les quals es poden acollir:

- Les associacions que tinguin un import net de xifra de negocis inferior a 1.000.000 €.
- Les associacions de disminuïts físics, psíquics i sensorials per a algunes de les activitats que duguin a terme.
- Les associacions declarades d'utilitat pública i acollides al règim fiscal previst per a aquestes entitats, només per a les activitats relacionades amb el seu objecte social.

Cal dir que, encara que la vostra associació estigui en un dels punts anteriors i que, per tant, es pugui acollir a l'exempció, sí que cal complir un seguit de formalitats relacionades amb l'impost, la primera de les quals (alta censal) la dueu a terme quan aneu a demanar el NIF. El mateix model 036 serveix per comunicar possibles modificacions (canvi d'adreça, modificació de l'activitat empresarial, etc.) o la baixa de l'entitat.

Totes aquestes passes les heu de fer a l'Agència Tributària. A l'apartat «Adreces d'interès» hi trobareu una llista de les delegacions d'Hisenda a Barcelona.

2. IMPOST SOBRE EL VALOR AFEGIT (IVA)

• Naturalesa de l'impost

L'IVA és un impost de naturalesa indirecta que grava els lliuraments de béns i les prestacions de serveis amb contraprestació realitzats per les associacions.

D'aquesta manera, les associacions suporten (han de pagar) un IVA a les factures de despeses i repercuteixen (cobren) un IVA a les seves factures emeses.

• Funcionament

La quantitat que cal ingressar és la que resulta de restar l'IVA suportat deduïble a l'IVA repercutit. Si la diferència és positiva (heu cobrat més IVA del que heu pagat) aquesta quantitat s'ha d'ingressar al banc o a l'entitat col·laboradora. En cas que la declaració sigui negativa, es pot demanar la compensació al trimestre següent o la devolució al darrer trimestre de l'any. Aquestes operacions les heu de fer amb el model 300.

Els terminis de presentació de les declaracions d'IVA són:

- De l'1 al 20 d'abril, per a les operacions del primer trimestre de l'any
- De l'1 al 20 de juliol, per a les operacions del segon trimestre de l'any
- De l'1 al 20 d'octubre, per a les operacions del tercer trimestre de l'any
- De l'1 al 30 de gener, per a les operacions del quart trimestre de l'any i per al resum anual d'operacions

Per presentar el resum anual heu d'utilitzar el model 390.

Quan emeteu les vostres factures heu de saber quin tipus impositiu heu de repercutir:

- Tipus ordinari 16 % (per exemple, la venda d'una samarreta)
- Tipus reduït 7 % (per exemple, la venda d'aliments no bàsics)
- Tipus superreduït 4 % (per exemple, la venda de llibres)

Per trobar una llista més acurada dels diferents tipus impositius que cal aplicar us podeu adreçar a la llei de l'IVA, als articles 90 i 91 (Llei 31/1992, d'IVA). Hauríeu d'agafar la versió més actualitzada d'aquesta llei, ja que gairebé cada any ha anat canviant.

També heu de tenir en compte les exempcions que hi ha en l'impost. Fonamentalment les que afecten les associacions en són quatre i les podeu trobar en l'article 20 de la llei:

1. Activitats exemptes que no necessiten reconeixement exprés de l'Administració. Això és, que l'activitat per si mateixa està exempta. Exemple:
  - Assistència sanitària, serveis que presten els professionals mèdics o sanitaris; en definitiva, serveis que impliquin una finalitat terapèutica.
2. Activitats que necessiten un reconeixement exprés d'Hisenda (article 20.1.12 de la llei de l'IVA). Seria l'exempció de quota de soci.
3. Prestacions de serveis de caràcter social que necessiten el reconeixement d'aquest caràcter (article 20.3 de la llei de l'IVA). Exemple:

- Serveis prestats en la protecció de la infància i la joventut.
- Assistència a la gent gran.
- Assistència a persones amb minusvalidesa.
- Serveis esportius, que són activitats directament relacionades amb la pràctica d'esports, o culturals, com ara biblioteques, museus i parcs naturals.

4. Activitats relatives a l'educació i l'ensenyament realitzades per entitats autoritzades per la comunitat autònoma.

Per tal de poder sol·licitar les exempcions dels punts 2 i 3, les associacions han de presentar a l'Agència Tributària:

- L'imprès de sol·licitud d'exempció (us el proporcionarà la mateixa Agència Tributària).
- Estatuts de l'entitat.
- Acreditació de la inscripció de l'associació al registre.
- Declaració expedida pel representant legal de l'entitat, en la qual acrediti que té els requisits necessaris per poder obtenir les exempcions (aquests requisits depenen de l'exempció que estigueu demanant).

Per acabar amb aquest impost, recordem només que les factures que emeteu vosaltres han de portar el nom de la vostra associació, el NIF, la vostra adreça, el número de factura, la data de la factura, la descripció del bé o el servei, la base imposable i, si s'escau, l'IVA que esteu carregant i el total que s'ha de pagar. El mateix passa amb les factures que pagueu: per tal de poder deduir-vos-les, cal que us lliurin una factura completa com la que acabem de descriure.

3. IMPOST DE SOCIETATS (IS)

• **Naturalesa de l'impost**

L'impost de societats grava el superàvit (benefici) que obtenen les associacions. Aquest benefici o superàvit no és més que la diferència entre els ingressos i les despeses necessàries per obtenir-los.

• **Funcionament**

En principi, totes les associacions que obtinguin rendes en les seves activitats han de pagar l'impost. Tanmateix, tenen un règim especial, que és el règim de les entitats parcialment exemptes. Això vol dir que, pel fet de ser associacions, hi ha certs ingressos que estan completament exempts de l'impost i són els que es deriven principalment de subvencions, donacions i quotes de socis.

Tanmateix, les associacions estan obligades a declarar la totalitat de les seves rendes tant exemptes com no exemptes, però no tenen l'obligació de presentar la declaració quan es compleixi simultàniament el següent:

- Que els seus ingressos totals no superin els 100.000 € anuals.
- Que els seus ingressos corresponents a rendes no exemptes sotmeses a retenció no superin els 2.000 € anuals.
- Que totes les seves rendes no exemptes sotmeses a retenció.

De manera resumida, i per entendre la situació global, direm que us podeu trobar amb dues situacions diferents en els casos de les associacions:

1. Les associacions en general que compleixin aquests tres requisits no tenen l'obligació de declarar.
2. Les associacions que no compleixin els tres requisits han de declarar per la totalitat de les seves rendes que no estiguin exemptes, és a dir, que no provenguin de donacions, subvencions ni quotes de socis.

L'impost de societats es realitza un cop l'any, entre l'1 i el 25 de juliol si l'exercici de l'activitat coincideix amb l'any natural, i s'ha de fer presentant el model 201 a l'Agència Tributària. El tipus impositiu que s'aplica a les associacions és el 25 %, és a dir, pagareu, si escau, el 25 % dels beneficis obtinguts.

4. IMPOST SOBRE LA RENDA DE LES PERSONES FÍSiques (IRPF)

• **Naturalesa de l'impost**

Aquest impost grava les rendes obtingudes per les persones físiques, és a dir, grava la capacitat econòmica dels contribuents. Recordem que les associacions són persones jurídiques i, per tant, aquest impost no grava en cap cas les rendes que obtenen aquestes persones.

Tanmateix, el que les associacions tenen són obligacions de tipus administratiu, ja que han de practicar unes retencions sobre les rendes que satisfan, i ingressar-les a Hisenda.

• **Funcionament**

La retenció és un percentatge que s'aplica a l'import que s'ha de pagar a alguna persona o entitat. L'import retingut, que no es paga al destinatari, s'ha d'ingressar a Hisenda mitjançant els models oportuns (per als professionals i els treballadors, models 110 i 190) en nom seu. Després, la persona o l'entitat ho comptabilitza com un ingrés a compte als seus impostos.

El que hem de saber és quines rendes estan subjectes a retenció i quines no, i per saber-ho podem mirar l'article 70 del Reial decret 214/1999. De totes maneres, aquí farem un petit resum on esmentarem les possibles rendes que us podeu trobar en el cas de les associacions:

- Rendiments de treball, que són les remuneracions salarials dels vostres treballadors. El percentatge d'aquesta retenció variarà depenent de les condicions particulars de cada treballador (del salari que se li pagui, la seguretat social, la situació familiar, etc.).
- Rendiments de capital mobiliari (rendes obtingudes per cessió a tercers de capital propi), on generalment s'aplica el 15 %.
- Rendiments d'activitats professionals, que són les factures que rebeu d'algun professional, on generalment també es reté el 15 % (el 7 % si el professional no té més de tres anys d'antiguitat en aquella activitat).
- Rendiments d'arrendaments d'immobles. L'arrendatari ha de retenir el 15 % a l'arrendador, i els models que s'utilitzen per declarar aquestes retencions són el 115 i el 180.
- Els premis que es lliurin a conseqüència de la participació en concursos, rifes. En aquests casos heu de retenir també el 15 %.

Heu d'ingressar els diners que retingueu a Hisenda, mitjançant la declaració trimestral corresponent, dins dels primers vint dies dels mesos d'abril, juliol, octubre i gener (de l'exercici següent).

A més, també heu de practicar un resum anual en el qual informeu l'Agència Tributària sobre el total de rendiments que heu satisfet, les retencions que heu practicat i les persones a les quals corresponen. S'ha de presentar durant els vint primers dies del mes de gener.

Fins ara hem vist les possibles obligacions fiscals que tindreu amb la vostra associació, però no tot acaba aquí. Hi ha altres obligacions que heu d'anar complint durant el dia a dia de l'associació, que veurem a continuació.

1. ALTRES OBLIGACIONS DE LES ASSOCIACIONS

Hi ha tot un seguit d'obligacions comptables i documentals que heu de tenir presents per al bon funcionament de l'associació, tant en l'àmbit de gestió de recursos com en el de gestió de la vostra activitat:

- Tenir sempre actualitzada la relació dels associats.
- Portar una comptabilitat on es pugui obtenir una imatge fidel del patrimoni, del resultat i de la situació financera de l'associació. Ha de ser una comptabilitat per partida doble, però no cal que es porti segons el Pla general comptable (PGC), llevat que duguin a terme una explotació econòmica (lliurament de béns o prestació de serveis) o que siguin associacions declarades d'utilitat pública, casos en què sí que caldria utilitzar el PGC.
- Fer un inventari dels béns, si n'hi ha.
- Portar un llibre d'actes on es recullin les reunions de l'òrgan de govern i les de l'assemblea general.
- Aprovar els comptes de l'associació anualment mitjançant assemblea general.
- A les associacions on col·laborin voluntaris no associats, hi ha d'haver un llibre de personal voluntari.

D'aquesta manera, cal que tingueu els llibres següents, que podeu trobar a qualsevol papereria:

- Llibre de socis
- Llibre d'actes
- Llibre de caixa
- Llibre d'inventari (només quan la vostra associació disposi de béns)
- Llibre de voluntaris no associats (si teniu voluntaris)

Tots els llibres que necessiti la vostra associació han d'estar signats pel president i el secretari de l'entitat, amb una nota que informi del nombre de pàgines de les quals consta el llibre en total, en el primer full. Un cop fet això, els llibres s'han de diligenciar, que és un tràmit que es fa en el Registre d'Associacions.

Els podeu diligenciar abans de fer-los servir o quan hàgiu omplert tots els fulls. Queda a la vostra elecció.

- **Què heu de posar en una acta? Model d'acta**

L'acta és un document que recull els acords presos en una reunió de l'assemblea general o de la junta directiva i les deliberacions que s'hagin dut a terme.

Aquestes actes han de quedar recollides en el llibre d'actes.

En el vostre cas, un possible model d'acta seria el següent:

Acta de reunió de l'Associació Cultural Amics de la Mediterrània, que se celebra en el domicili social de l'associació, situat a la plaça de Catalunya, 100, el dia 1 de setembre de 2005.

Assistents:

(cal fer una llista dels assistents)

Desenvolupament de la reunió:

S'obre la sessió amb l'ordre del dia següent:

1r (...)

2n (...)

3r (...)

1r. S'obre la discussió del primer punt (cal fer un resum de les diferents intervencions).

Sotmès a votació s'obté (cal posar el resultat de la votació) i s'acorda el següent:

(cal apuntar l'acord al que s'ha arribat)

Els senyors.....demanen que es faci constar en l'acta el seu vot en contra, que es basa en els motius següents:

Cal fer el mateix amb la resta de punts exposats en l'ordre del dia.

Precs i preguntes

(cal exposar-los un a un si n'hi ha)

Signat,

El secretari

Vistiplau

El president

Les certificacions les veurem en l'apartat «Altres tràmits de gestió».

2. CONTRACTACIÓ DE PERSONAL

Les associacions, a l'hora de contractar personal, tenen el mateix funcionament que les empreses i, per tant, abans de contractar laboralment cal seguir una sèrie de passes:

- A més de demanar el NIF i de donar-se d'alta d'activitats econòmiques, com ja hem avançat, cal que a través del mateix model 036 l'associació comuniqui a l'Agència Tributària que a partir d'aquell moment practicarà retencions als treballadors que tindrà o als professionals que contractarà.

- L'associació s'ha de donar d'alta com a empresa a la Seguretat Social.
- S'han de legalitzar els llibres de visita i matrícula al Ministeri de Treball (Travessera de Gràcia, 303).
- Cal comunicar l'obertura d'un centre de treball a l'Oficina de Treball de la Generalitat de Catalunya.

Fins ara hem parlat de què cal fer per preparar l'empresa per contractar un treballador, i un cop hàgiu seleccionat la persona:

- Heu de donar d'alta el treballador a la Seguretat Social.
- Heu de fer el contracte que voleu (cal escollir la modalitat, el temps de durada, el salari i altres condicions de treball), signar-lo, tant el treballador com el representant de l'associació, i fer arribar una còpia a l'Oficina de Treball de la Generalitat dins dels deu dies següents a la formalització del contracte.

Un cop s'hagin fet les formalitzacions inicials, heu de tenir en compte el que s'ha de fer de manera més regular: les nòmines, on cal descomptar la part obrera de la Seguretat Social i practicar les retencions, que posteriorment s'han d'ingressar a l'Agència Tributària, com ja hem vist quan parlàvem de l'IRPF.

Heu de tenir present també que els contractes que feu poden estar bonificats en supòsits concrets, segons l'edat, el sexe, el fet de si el treballador està o no a l'atur, etc.

Finalment, heu de recordar que el Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya convoca cada any subvencions adreçades a entitats sense ànim de lucre per donar suport al foment de l'ocupació i la creació de llocs de treball.

Fins ara hem parlat de contractació de personal, però no podeu perdre de vista que les associacions també poden utilitzar els serveis de professionals (el que entenem per autònoms), els quals emetran factures per tal que l'associació els pagui. Els elements que cal tenir en compte en aquests casos són:

- Retenció de l'IRPF: heu d'assegurar-nos que les factures que us presenten porten la retenció corresponent, que posteriorment heu d'ingressar, igual que els treballadors assalariats. En general, la retenció que s'ha de practicar és el 15%, però si el professional porta menys de tres anys en l'exercici de la seva activitat i així ho acredita, se li pot practicar una retenció del 7%.
- Càrrega de l'IVA: qui emet la factura us ha de carregar l'IVA i el percentatge que cal aplicar depèn del tipus d'activitat, el 7% o el 16%. Algunes activitats, com ara la formació, estan exemptes d'IVA.

Les persones que contracteu per treballar per a la vostra associació poden ser els mateixos socis, però què passa amb els membres de la junta directiva?

Com veurem més endavant, actualment hi ha dues lleis que són aplicables a les associacions: la Llei catalana d'associacions i la Llei orgànica del dret d'associació, la primera emanada del legislatiu català, i la segona, de l'espanyol. La Llei catalana no permet que els membres de la junta directiva puguin cobrar, mentre que l'espanyola sí que ho permet. Com que entenem que ambdues lleis estan vigents en aquest moment, ens remetem en aquest apartat al que estableix la catalana, ja que aquí estem parlant d'associacions constituïdes sota aquesta llei. Entrarem una mica més en el fons de la matèria en l'apartat dedicat a la legislació aplicable.

Segons la llei catalana, com ja hem apuntat, els membres de la junta directiva (article 21):

- a. Exerceixen el seu càrrec gratuïtament.
- b. No poden desenvolupar una activitat retribuïda per l'associació.

Sobre l'apartat *b* trobem una excepció, que és la del secretari, que sí que pot dur a terme una activitat retribuïda per l'associació. En cas que sigui així, però, no tindrà dret de vot pel que fa als acords de l'òrgan de govern.

La conclusió a la qual arribem és que els membres de la junta directiva no poden cobrar segons la llei catalana, amb l'excepció del secretari.

Heu de pensar que les associacions tenen un caràcter totalment altruista i, si es dóna el cas que els membres de la junta directiva puguin cobrar, l'associació pot arribar a perdre aquest caràcter i passar a ser més importants els interessos particulars del que poden ser els interessos pels quals es va crear l'associació en un primer moment.

3. ALTRES TRÀMITS DE GESTIÓ

El que plantejem en aquest apartat són tràmits que us podeu trobar al llarg de la vida de la vostra associació: no són situacions que us trobareu en el dia a dia de l'associació, però, en cas de plantejar-vos-les, cal saber què heu de fer.

Podeu baixar-vos els models de certificació que presentem a continuació, com també els models de sol·licitud d'inscripció de la pàgina web de la Generalitat de Catalunya. Aquí el que hem fet ha estat adjuntar les certificacions amb una finalitat orientativa.

• Com es modifiquen els estatuts

El tràmit de modificació dels estatuts us servirà tant per als estatuts d'una associació com per als estatuts d'una federació.

Heu de recordar, en primer lloc, que la potestat de modificació dels estatuts correspon a l'assemblea general i és indelegable, de manera que qualsevol decisió que afecti els estatuts en aquest sentit ha de ser presa per aquest òrgan.

Per poder modificar els estatuts heu de constituir l'assemblea general de l'associació i prendre la decisió de dur a terme tal modificació. Aquesta reunió ha de constar en una acta que quedarà inclosa en el llibre d'actes.

El pas següent és comunicar a la Generalitat aquest canvi, per a la qual cosa necessiteu:

- Certificat de l'acord de l'assemblea general, que s'ha de presentar per duplicat i ha d'anar signat pel secretari amb el vistiplau del president. Els estatuts han d'estar inscrits al Registre d'Associacions (el model que adjuntem el podeu omplir des de la pàgina web de la Generalitat).
- Original i còpia dels estatuts modificats, que al final han de contenir una diligència en la qual el secretari, amb el vistiplau del president, certifiqui que aquells són els estatuts aprovats en l'assemblea general i la data en què hagi tingut lloc.

Certificat de l'acord de modificació dels estatuts de l'associació

Dades relatives a la reunió

Localitat	Data
Quòrum d'assistència	Resultat de la votació

Dades relatives a l'associació

Denominació	NIF	
Localitat	Via	Número i pis
Número d'inscripció en el Registre d'associacions de la Generalitat de Catalunya	Secció	
Nom i cognoms de la persona que estén el certificat	Càrrec que ocupa a l'associació Secretari/ària	

Certifico:

Que en la reunió de l'Assemblea General Extraordinària de l'associació celebrada en la data que s'ha consignat, es van aprovar, entre d'altres, els acords que s'especifiquen a continuació.

Acords relatius a la modificació dels estatuts

I perquè així consti, signo aquest certificat.

El/la secretari/ària

Vist i plau
El/la president/a

Data

Certificat de l'elecció d'una nova Junta Directiva

Dades relatives a la reunió

Localitat	Data
-----------	------

Dades relatives a l'associació

Denominació	NIF	
Localitat	Via	Número i pis
Número d'inscripció en el Registre d'associacions de la Generalitat de Catalunya	Secció	
Nom i cognoms de la persona que estén el certificat	Càrrec que ocupa a l'associació Secretari/ària	

Certifico:

Que en la reunió de l'Assemblea General de l'associació celebrada en la data que s'ha consignat, es va elegir, d'acord amb els estatuts, la Junta Directiva la composició de la qual s'especifica a continuació.

Els membres de la nova Junta, presents en l'acte esmentat, accepten els càrrecs per als quals han estat nomenats.

Composició de la Junta Directiva

Càrrec	Nom i cognoms de la persona que l'ocupa	DNI/NIF/NIE
Localitat on té el domicili	Via	Número i pis
Càrrec	Nom i cognoms de la persona que l'ocupa	DNI/NIF/NIE
Localitat on té el domicili	Via	Número i pis
Càrrec	Nom i cognoms de la persona que l'ocupa	DNI/NIF/NIE
Localitat on té el domicili	Via	Número i pis
Càrrec	Nom i cognoms de la persona que l'ocupa	DNI/NIF/NIE
Localitat on té el domicili	Via	Número i pis

I perquè així consti, signo aquest certificat.

El/la secretari/ària	Vist i plau El/la president/a	El/la secretari/ària sortint	El/la president/a sortint
[signatura]	[signatura]	[signatura]	[signatura]
		[Nom i cognoms]	[Nom i cognoms]

Data

- La presentació de la modificació dels estatuts està subjecta a una taxa de 15 euros, que es pot reduir el 50 % si el tràmit es fa en línia. El pagament d'aquesta taxa s'ha de justificar en el moment de presentar la sol·licitud.

• **Inscripció de la renovació de l'òrgan de govern**

Hi ha dos moments en els quals heu d'inscriure la renovació dels òrgans de govern:

- Quan caduquin els càrrecs.
- Quan canviem l'òrgan de govern abans que els càrrecs hagin caducat.

Per fer-ho, cal una assemblea general on es dugui a terme l'elecció dels càrrecs, de la qual heu de redactar l'acta corresponent i el certificat estès pel secretari/ària, amb el vistiplau del president/a, ambdós de la junta que cessa i que figura inscrita en el registre, on consti la data de l'assemblea i la relació de tots els membres de la junta directiva, amb expressió de noms i cognoms, com també del càrrec que ocupen. S'ha d'acompanyar de l'acceptació dels càrrecs del president/a i del secretari/ària de la nova junta.

Aquest servei està subjecte a una taxa de 10 euros, que es pot reduir el 50 % si el tràmit es fa en línia. El pagament d'aquesta taxa s'ha de justificar en el moment de presentar la sol·licitud.

Així doncs, cal aportar:

- La sol·licitud
- El model de certificat

En cas que els càrrecs hagin caducat fa temps i no n'hàgiu fet la renovació, en un principi l'única conseqüència que tindreu és que no podreu inscriure res en el registre fins que els càrrecs no estiguin al corrent, cosa que heu de fer al més aviat possible.

• **Inscripció del canvi de domicili social de l'associació**

En cas que decidiu modificar el domicili de la vostra associació, heu de fer dues coses, després d'haver pres la decisió en l'assemblea general o a través de l'òrgan de govern i d'haver fet l'acta corresponent:

1. Notificar-ho a la Generalitat.
  - Cal la sol·licitud corresponent.
  - S'ha de presentar una certificació del canvi de domicili social estès pel secretari/ària, amb el vistiplau del president/a, amb indicació del nou domicili i de l'òrgan directiu (junta directiva o assemblea) que ha aprovat el canvi.
  - Aquesta notificació no està subjecta a taxa.
2. Notificar el canvi de domicili a Hisenda, amb el model 036. Si consulteu el que hem presentat en aquest útil, veureu que a la pàgina 2 del model heu de posar una creu a la casella 212, i que només us cal omplir les pàgines 1A i 1B.

Certificat de l'acord de canvi del domicili social de l'associació

Dades relatives a la reunió

Localitat	Data
-----------	------

Òrgan que va prendre l'acord

Dades relatives a l'associació

Denominació	NIF	
Localitat	Via	Número i pis
Número d'inscripció en el Registre d'associacions de la Generalitat de Catalunya	Secció	
Nom i cognoms de la persona que estén el certificat	Càrrec que ocupa a l'associació Secretari/ària	

Certifico:

Que en la reunió de l'Assemblea General/Junta Directiva de l'associació celebrada en la data que s'ha especificat, es va aprovar traslladar el domicili social de l'associació a l'adreça que es consigna a continuació.

Nova adreça de l'associació

Localitat	Via	Número i pis
-----------	-----	--------------

I perquè així consti, signo aquest certificat.

El/la secretari/ària

Vist i plau
El/la president/a

Data

• Dissolució de l'associació

Quan decidiu dissoldre la vostra associació cal que feu també una reunió de l'assemblea general en la qual prengueu aquest acord. La documentació que cal aportar a la Generalitat és la següent:

- Sol·licitud.
- Certificació de la decisió de l'assemblea general, que ha de contenir el següent:
  1. Decisió de la dissolució de l'associació.
  2. Destinació del patrimoni, que ha de coincidir amb el que es preveu en els estatuts.
- Aquest servei no està subjecte al pagament de taxa.

• Constitució d'una federació

Una federació és la unió de diferents associacions que tenen una finalitat comuna i que, per tal de posar esforços en comú, decideixen unir-se. Per tal de dur a terme aquesta empresa, cal que cada associació faci un seguit de tràmits:

• Certificat

Cada associació que hagi de formar part de la federació ha d'estendre un certificat on consti l'acord de formar part de la federació. Se n'han de presentar un original i una còpia i han d'anar signats pel secretari amb el vistiplau del president. D'aquesta manera, el contingut mínim dels certificats és:

1. L'acord de l'assemblea general de formar part de l'associació.
2. La designació de les persones encarregades de representar l'associació en la constitució de la federació (president i secretari).

• Acta fundacional

Igual que en la constitució d'una associació, per a la constitució de la federació s'ha de fer una acta fundacional. D'aquesta acta fundacional s'ha de presentar un original i una còpia, que han de signar les persones encarregades de constituir la federació.

També s'hi ha de fer constar:

- Que es pren l'acord de constituir la federació, de la qual s'ha d'especificar la denominació.
- Que s'aproven els estatuts pels quals es regirà.

• Estatuts

Així mateix, en ser una entitat amb personalitat jurídica separada de les entitats que la componen, cal que tingui els seus propis estatuts. Un cop s'hagin aprovat aquests estatuts, se n'ha de presentar un original i una còpia, que han de contenir els mateixos punts que els estatuts d'una associació i que han de signar les mateixes persones que signen l'acta fundacional.

Per tal d'agilitar la tramitació de la inscripció i una vegada s'hagi registrat la vostra sol·licitud, podeu lliurar el text dels estatuts per correu electrònic, indicant el número i la data de registre d'entrada, a l'adreça següent: dgdejnificacions.dj@gencat.net.

La inscripció de la constitució d'una federació està subjecta a una taxa de 30 euros, que quedarà reduïda a la meitat si els tràmits es fan en línia. El pagament d'aquesta taxa s'ha de justificar en el moment de presentar la sol·licitud.

Els models per dur a terme tots aquests processos, com hem indicat més amunt, els podeu trobar a la pàgina web de la Generalitat, des d'on els podeu omplir directament i imprimir.

LEGISLACIÓ APLICABLE

Tot el que hem exposat fins ara fa referència a les associacions que estiguin acollides a la Llei catalana. D'aquesta manera, la legislació que se'ls aplica és la següent:

- Llei 7/1997, de 18 de juny, d'associacions.
- Decret 206/1999, de 27 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament d'organització i funcionament del Registre d'Associacions.

Però no podeu perdre de vista l'existència d'una Llei espanyola sobre aquest àmbit:

- Llei orgànica 1/2002, de 22 de març, reguladora del dret d'associació.

Aquesta Llei és, en principi, aplicable a les associacions d'àmbit estatal. Tanmateix, el seu rang orgànic podria arribar a afectar-vos en alguns extrems. Veiem, d'aquesta manera, que a l'Estat espanyol hi ha diferents òrgans dels quals pot emanar legislació i, pel que fa a la Comunitat Autònoma de Catalunya, aquests òrgans són dos: el Parlament central i el Parlament català.

Per entendre la situació actual farem una relació cronològica de la legislació emesa en matèria d'associacions i diferents esdeveniments sobre aquest àmbit:

- **Llei d'associacions del 1964:** es tracta d'una Llei que respon a un estat centralista i intervencionista i que no té present el contingut mínim dels drets fonamentals, entre els quals hi ha el dret d'associació.
- **Constitució espanyola del 1978:** amb la promulgació de la carta magna, ja en seu d'un estat democràtic, molts dels preceptes de la Llei anterior queden derogats pel fet de no respectar el contingut mínim del dret d'associació, però no es dicta cap Llei postconstitucional en aquest àmbit.
- **Llei catalana del 1997:** no és fins aquest moment que Catalunya té la seva pròpia regulació en matèria d'associacions, una Llei dictada per la Generalitat de Catalunya d'acord amb una competència que li atorga la mateixa Constitució. Es tracta de la Llei que encara està en vigor i sobre la qual hem basat aquest *Útil*.
- **Recurs d'inconstitucionalitat sobre la Llei catalana:** poc després de l'entrada en vigor de la Llei, el Govern espanyol va presentar un recurs d'inconstitucionalitat sobre la Llei per entendre que el Parlament català s'havia extralimitat en les seves competències. L'argumentació central del recurs va ser el fet que el dret d'associació és un dret fonamental, els elements bàsics del qual han de ser desenvolupats per Llei orgànica. Com a conseqüència d'això, el Parlament central és l'únic òrgan legislatiu per dictar aquest tipus de lleis.

Tanmateix, quan es va presentar el recurs, no es va demanar la suspensió de la llei en qüestió. Per tant, malgrat que hi ha pendent que el Tribunal Constitucional s'hi pronunciï, la llei catalana continua vigent.

- Llei orgànica del 2002: l'any 2002, el Parlament espanyol dictà la Llei orgànica en matèria d'associacions. Tot i que aquesta llei té poques contradiccions amb la llei catalana, ambdues, en certs aspectes, són incompatibles.
- Recurs d'inconstitucionalitat sobre la llei espanyola: el Govern de la Generalitat va presentar recurs sobre aquesta llei el 13 de juny de 2002.

• Quina llei és aplicable en aquesta situació transitòria?

Des d'aquí entenem que ambdues lleis estan vigents mentre el Tribunal Constitucional no es pronunciï sobre la matèria.

Per la seva banda, la Generalitat de Catalunya també ha fet el seu pronunciament i ha considerat la llei catalana plenament aplicable.

De tota manera, val la pena posar de manifest les diferències que entenem que són més importants entre ambdues lleis:

- En la llei orgànica, els menors de més de catorze anys poden constituir associacions si se'ls supleix la seva capacitat en la forma prevista per les lleis, mentre que, en la llei catalana, llevat que es tracti d'associacions juvenils, els menors no emancipats no poden constituir associacions.
- En la llei orgànica, només els majors d'edat poden formar part de l'òrgan de govern, mentre que la llei catalana sembla que permet que els menors d'edat puguin formar part de l'òrgan esmentat, ja que no estableix una edat mínima per a l'exercici del càrrec ni ho prohibeix expressament.
- En la llei orgànica, l'òrgan de govern no pot establir les seves pròpies regles de funcionament, sinó que aquestes regles han d'estar previstes en els estatuts. En canvi, la llei catalana diu que l'òrgan de govern pot establir les regles sobre el seu propi funcionament, és a dir, que ell mateix pot determinar el seu reglament intern.
- Finalment, la llei orgànica permet als membres de l'òrgan de govern rebre retribucions d'acord amb el seu càrrec. La llei catalana, en canvi, en el seu article 21 prohibeix la retribució dels membres de l'òrgan de govern des de dos punts de vista diferents: el primer és el fet que, com a membres d'aquest òrgan, no poden exercir activitats retribuïdes per l'associació –amb l'excepció del secretari o secretària, que no tindrà dret de vot pel que fa als acords de l'òrgan– i el segon és que han d'exercir el seu càrrec de manera gratuïta, amb dret a la bestreta de despeses.

Ja hem vist que, ara com ara, totes dues lleis estan vigents. Per tant, tot i que és una associació regida per la llei catalana, us podríeu acollir, des del nostre punt de vista, a ambdues –aclarint que us podeu acollir a la LODA només en allò que regulen els articles amb rang orgànic o aplica-

ció directa, entre els quals hi ha els punts exposats en el quadre anterior. El problema que pot sorgir, però, si us acolliu a la LODA, és que tingueu dificultats a l'hora de demanar una subvenció que provingui, per exemple, de la Generalitat, que considera plenament aplicable la llei catalana i pot trobar irregularitats en la vostra associació si apliqueu previsions de la LODA.

De totes maneres, reiterem la idea que no és un tema pacífic i queda per veure com se solucionarà des del Tribunal Constitucional. De moment, tenim una situació transitòria en la qual hi ha dues normatives vigents. I us heu d'emmotllar a la situació, cada associació segons el que cregui convenient.

LA DECLARACIÓ D'UTILITAT PÚBLICA

La declaració d'utilitat pública és un reconeixement administratiu que l'objectiu de la vostra associació és d'interès general. Per tal de poder optar a aquest reconeixement cal que la vostra associació compleixi una sèrie de requisits:

1. La finalitat de l'entitat ha de promoure l'interès general.
2. L'activitat de l'entitat no ha d'estar restringida a beneficiar els seus socis.
3. Les retribucions dels membres d'òrgans de representació no han de ser a càrrec de fons i subvencions públiques.
4. Els mitjans personals i materials i la seva organització han de ser adequats per garantir el compliment de les seves finalitats.
5. L'entitat ha d'estar constituïda, inscrita i en funcionament almenys durant els dos anys immediatament anteriors a la presentació de la sol·licitud.

En cas que es compleixin els requisits i que se us atorgui la declaració d'utilitat pública, heu de tenir en compte que el funcionament de la vostra associació canviarà, ja que tindreu uns drets i unes obligacions que fins ara no teníeu, i a tall de resum podem dir que són els següents:

Drets

- Dret a utilitzar la denominació de «declarada d'utilitat pública».
- Dret a gaudir d'exempcions fiscals i beneficis econòmics d'acord amb la legislació vigent.
- Dret a gaudir d'assistència jurídica gratuïta.

Obligacions

- Les entitats declarades d'utilitat pública han de retre comptes anualment davant del registre. Els documents que han de presentar són:
  1. El certificat de l'acord de l'assemblea general de socis que contingui l'aprovació dels comptes anuals i el nomenament, si escau, d'auditors.
  2. Un exemplar dels comptes anuals, signats per tots els membres de la junta directiva o òrgan de representació de l'entitat obligats a formular-los.
  3. Un exemplar de la memòria descriptiva de les activitats realitzades durant l'exercici econòmic a què es refereixen els comptes anuals.
  4. Un exemplar de l'informe d'auditoria dels comptes anuals, únicament en els casos en què l'entitat estigui obligada a formular els comptes anuals en model normal.

• Tramitació

Un cop tingueu més o menys clar què comporta la declaració d'utilitat pública, veurem com la podeu obtenir.

Cal que prepareu una sol·licitud, juntament amb la documentació que es relaciona a continuació, adreçada al Ministeri de l'Interior, que podeu presentar al Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya. Si creu que l'associació reuneix tots els requisits necessaris per continuar el procediment i té tota la documentació esmentada, el Departament de Justícia trameta una còpia de l'expedient al Ministeri de l'Interior, que fa una proposta de resolució. En cas que sigui negativa, se us donarà un període de quinze dies per formular les al·legacions que cregueu convenients. Cal dir també que, si han passat sis mesos des de la data de sol·licitud sense que hi hagi hagut resolució expressa, es pot entendre desestimada.

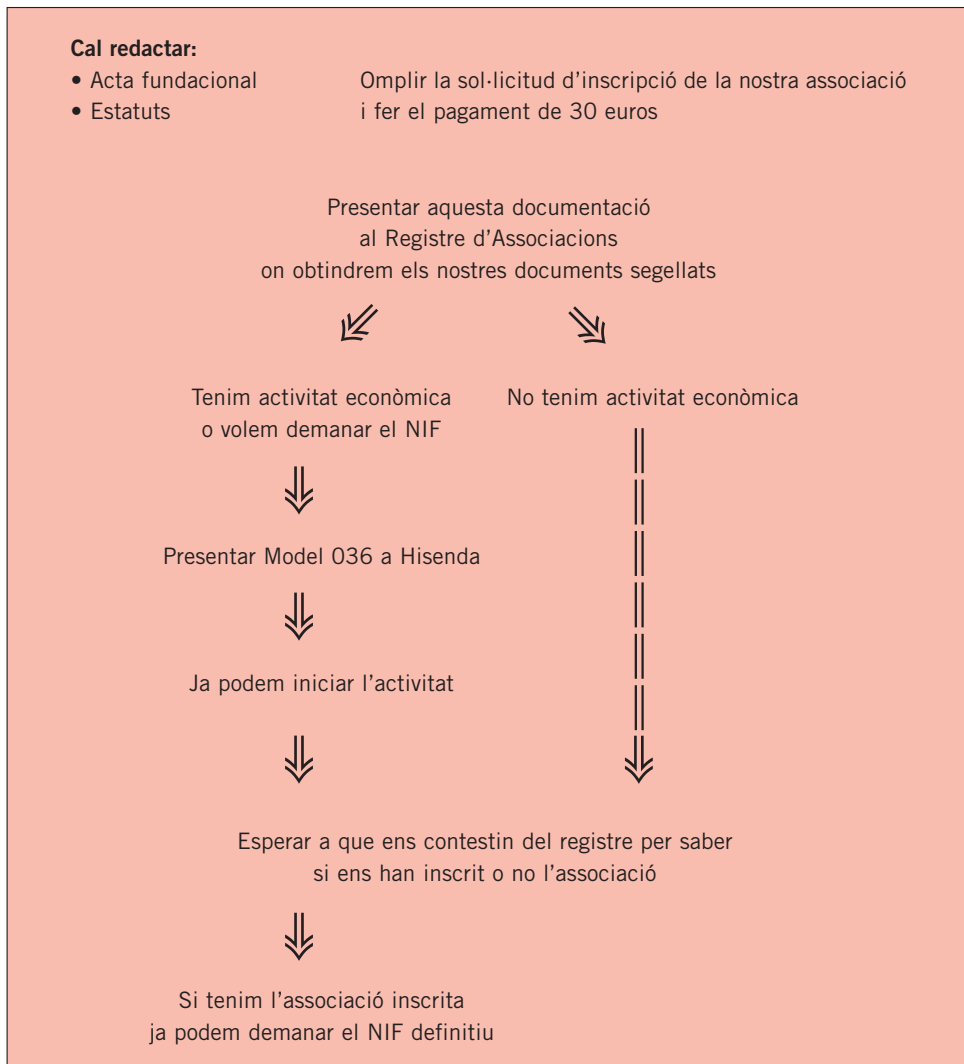
Documentació necessària per sol·licitar-la:

- Certificat, emès pel secretari/ària amb el vistiplau del president/a, acreditatiu de l'acord de l'assemblea general pel qual s'ha aprovat la sol·licitud de la declaració d'utilitat pública.
- Memòria subscripta pel president/a i el secretari/ària de la junta directiva. S'hi han de fer constar les activitats que hagi desenvolupat l'associació durant els dos últims anys naturals, com a mínim, i s'hi han de detallar els aspectes següents:
  - El nombre de socis que integren l'associació.
  - El nombre de beneficiaris dels serveis o les activitats que duu a terme l'entitat, la classe i el grau d'atenció que reben i els requisits que han de complir per tenir aquesta condició.
  - Els mitjans personals de què disposa l'entitat, amb expressió de la plantilla de personal.
  - L'organització dels diferents serveis, centres o funcions en què es diversifiqui l'activitat de l'associació.
  - Els resultats obtinguts amb les activitats desenvolupades i el grau de compliment dels fins estatutaris.
  - La manifestació de si els càrrecs de la junta directiva són retribuïts o no.
  - Si els càrrecs són retribuïts, les retribucions percebudes durant el període al qual es refereix la memòria pels membres dels òrgans de representació, sigui per raó del seu càrrec o per la prestació de serveis diferents a les funcions que els corresponguin, especificant-ne la naturalesa i els fons amb càrrec als quals s'han abonat.
- Documentació comptable corresponent als dos últims exercicis tancats a l'exercici en curs, que reflecteixi la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera i dels resultats de l'entitat, subscrits pel president/a i el secretari/ària. La documentació comptable ha d'estar integrada pel balanç de situació, el compte de resultats i la memòria econòmica. Aquests documents han d'estar adaptats a les normes del Pla general de comptabilitat i les seves adaptacions sectorials.
- Certificació, subscripta pel secretari/ària de la junta directiva amb el vistiplau del president/a, de la composició de la junta directiva actual, amb l'expressió del nom i els cognoms de cada membre, el domicili, el càrrec que ocupen i la data del nomenament.
- Certificació de l'Agència Tributària i de la Tresoreria de la Seguretat Social per acreditar que l'associació està al corrent de les seves obligacions fiscals i de la Seguretat Social.
- Fotocòpia de la targeta acreditativa del número d'identificació fiscal (NIF) de l'associació.

QUADRE RESUM: PASSES A SEGUIR PER CONSTITUÏR UNA ASSOCIACIÓ

Passes a seguir per constituir una associació:

En primer lloc cal decidir si hem adoptat la forma que més ens convé. Un cop això determinat, aquestes són les passes a seguir:

Recordeu que en cas de que tinguem activitat econòmica hi ha una sèrie d'obligacions que no podem perdre de vista:

- Declaracions trimestrals de

- IVA
- IRPF

Amb els seus corresponents resums anuals, a menys que estiguem exempts

- Obligació anual de presentar IS (Impost de Societats) al mes de Juliol, a menys que estiguem exempts
- Obligació de portar els llibres de l'associació al dia

ADRECES D'INTERÈS

Delegacions d'Hisenda a Barcelona

- **Delegació central**
Pl. Dr. Letamendi, 13-23
08007 Barcelona
Tel.: 93 291 11 00
Fax: 93 29113 00
- **Colom**
Pg. Josep Carner, 27
08038 Barcelona
Tel.: 93 344 40 00
Fax: 93 344 49 24
- **Poblenou**
C. Josep Pla, 163
08020 Barcelona
Tel.: 93 308 51 66
Fax: 93 307 53 31
- **Sants-Les Corts**
C. Caballero, 52
08014 Barcelona
Tel.: 93 490 79 97
- **Pedralbes-Sarrià**
Rda. General Mitre, 29
Barcelona 08017
Tel.: 93 280 49 39
- **Gràcia**
Av. Príncep d'Astúries, 66
08012 Barcelona
Tel.: 93 237 06 42
Fax: 93 415 24 76
- **Horta**
C. Ciències, 15-17
08032 Barcelona
Tel.: 93 420 70 60
Fax: 93 420 41 23
- **Sant Andreu**
C. Gran de Sant Andreu, 196
08030 Barcelona
Tel.: 93 346 58 61
Fax: 93 345 58 79

Ofereix assessoraments jurídics

- **Torre Jussana - Serveis Associatius**

C. Llacuna, 161, 4a planta

08018 Barcelona

Tel.: 93 291 88 88

tjussana@mail.bcn.es

Un conveni subscrit recentment entre la Fundació Luis Vives i la Fundació Chandra (www.fchandra.org) ha permès la creació del portal «SOLUCIONES ONG» (www.solucionesong.org), des d'on es presta el servei tradicional d'assessoria on-line de la Fundació Luis Vives, completat amb altres serveis gratuïts d'interès general per a les ONG.

És un servei de la Generalitat de Catalunya per al món associatiu. En l'apartat de serveis es poden fer consultes de caràcter jurídic, entre altres.

www.suport.org ofereix suport jurídic a les associacions en col·laboració amb l'Incaivol.

Tel. 902 397 397 (de dilluns a divendres, de 9 a 14 h i de 16 a 19 h)

Adreça electrònica: juridic@suport.org (24 hores al dia, de dilluns a diumenge).

Correu postal i personalment: C. Dolores Almeda, 1-3, local 6, 08940 - Cornellà de Llobregat. Cal demanar hora amb antelació.

BIBLIOGRAFIA

- Armangué, Xavier i Vilà, Toni. *Manual legislatiu associatiu d'acord amb la nova Llei Catalana d'Associacions*. Torre Jussana. 1997.
- Centre per a la Participació Ciutadana de la Diputació de Barcelona i NICMAR Consultors. *Manual Pràctic sobre Fiscalitat i obligacions comptables per a entitats sense afany de lucre*.
- Montoro, Miguel. *Derecho de Asociación: examen de la Ley Orgánica 1/2002*.
- Gerpe, Manuel, i altres. *La delimitació de la capacitat normativa autonòmica en matèria d'associacions*. Revista Jurídica de Catalunya. 1998.
- Reverte, Francisco Manuel. *La nueva Ley reguladora del Derecho de Asociación y sus incidencias sobre las asociaciones juveniles*. Ayuntamiento de Murcia. 2004.
- *Memento Fiscal 2005*. Edicions Francis Lefebvre.

ÚLTIMES PUBLICACIONS

Dossiers

---

21. El libro rojo de las asociaciones de vecinos
23. L'imperfecte comunicador associatiu
24. La excelencia en el sector asociativo
25. Les associacions al divan
26. Vamos a plantearnos la financiación de nuestras asociaciones
28. La formació a les associacions
29. Radiografía de les associacions de voluntariat de Barcelona
30. Porque quiero mi asociación, la reinvento
31. Asociaciones, Valores y Ciudadanía
32. Petit diccionari crític-etimològic del sector associatiu del voluntariat de Barcelona
33. El paper de les associacions en la governabilitat de les ciutats
35. Manual per al funcionament dels Grups d'Ajuda Mútua
37. El café de l'Associació
38. Més ciutat, més participació
39. Las asociaciones relacionales, el gran reto del 2000.
40. Per què el sector associatiu ha de ser transparent?
42. Cap a un nou model d'associacionisme
43. Associacionisme i cultura de la pau
44. El Voluntariat. reptes de futur i experiències properes
45. BCN, Ciutat oberta a la participació (*exhaurit*)
46. La Banca Ètica
47. Conclusiones del Primer Congrés de les Associacions de BCN (*exhaurit*)

Útils pràctics

---

7. Manual per a l'autodiagnòstic associatiu
8. Civismo, el producto ciudadano de las de voluntarios
9. Manual bàsic de comptabilitat aplicada a petites i mitjanes associacions
10. Gestió Integral d'Entitats -1- L'organització interna
11. Gestió Integral d'Entitats de voluntariat -2- La comunicació
12. Gestió Integral d'Entitats - Gestió econòmica-3-
13. Manual bàsic per a l'elaboració i avaluació de projectes
14. Fiscalitat associativa pràctica
15. El món associatiu i les noves tecnologies
16. Gestió positiva del conflicte a les associacions: mediació
17. Noves formes de finançament associatiu
18. Manual Legislatiu Associatiu

Les publicacions de Torre Jussana han esdevingut una col·lecció referent en idees i pràctiques associatives. Aquests *Dossiers* i *Útils Pràctics* ofereixen temes generals i específics amb l'objectiu d'actualitzar la informació i facilitar la gestió de les associacions. A més de tractar temes del sector també ens presenten altres models de treball estatals i europeus.

Us hi podeu subscriure gratuïtament –les associacions de la ciutat de Barcelona– o bé comprar-los a Torre Jussana.

Per a les associacions de fora de Barcelona el preu de tots els materials és de 5 €/unitat.

Al nostre web podeu trobar la relació de materials disponibles, els preus i les condicions:

www.bcn.es/tjussana

També podeu trucar al 932 918 888, de dilluns a divendres de 10 a 13 h i dilluns i dimecres de 16.30 a 19.30 h

Torre Jussana
Serveis Associatius

Consell Municipal
d'Associacions de Barcelona

C/ Llacuna, 161, 4a. plta.
Tel. 932 918 888
Fax: 932 918 880
08018 Barcelona
tjussana@mail.bcn.es
www.bcn.es/tjussana